

Patologie

Nemoci
zažívacího
traktu

Jaroslava Dušková

*Ústav patologie 1.LF UK a VFN,
Praha*

Nemoci dutiny ústní

- záněty
 - akutní
 - chronické
 - paradentóza
 - zubní kaz
- nádory (dutina ústní a slinné žlázy)
 - benigní
 - **MALIGNÍ** - KARCINOMY, lymfom sl. žláz, tonzil

tbc glossitis

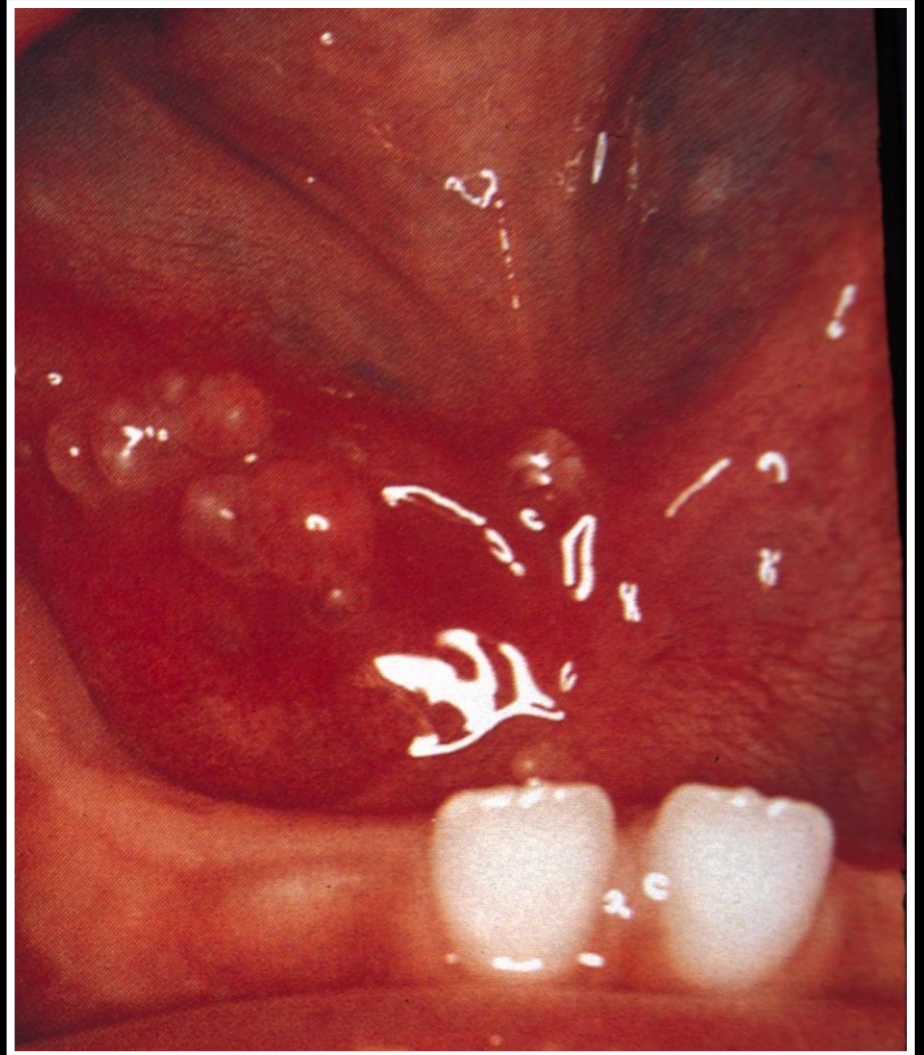
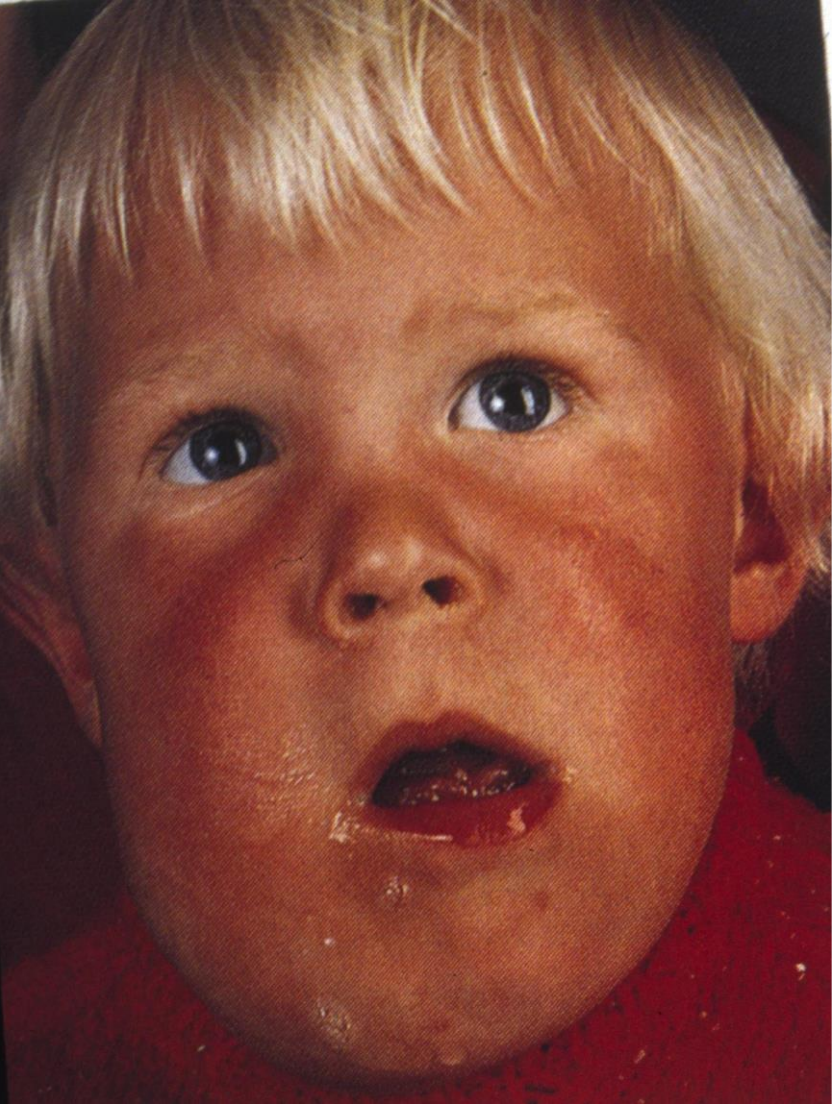
Leukoplakia

Ca spinocellulare

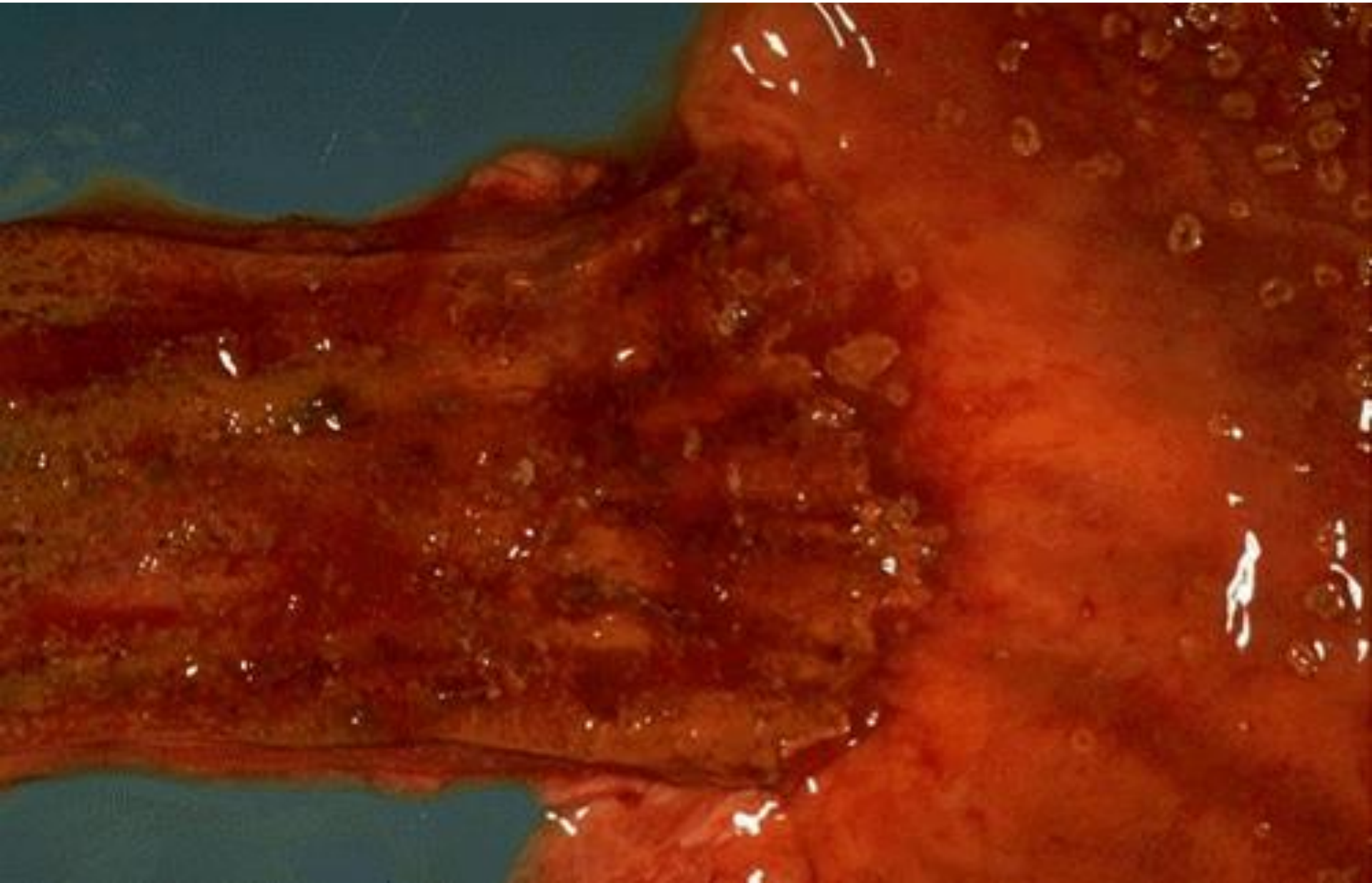
Hygroma colli cysticum

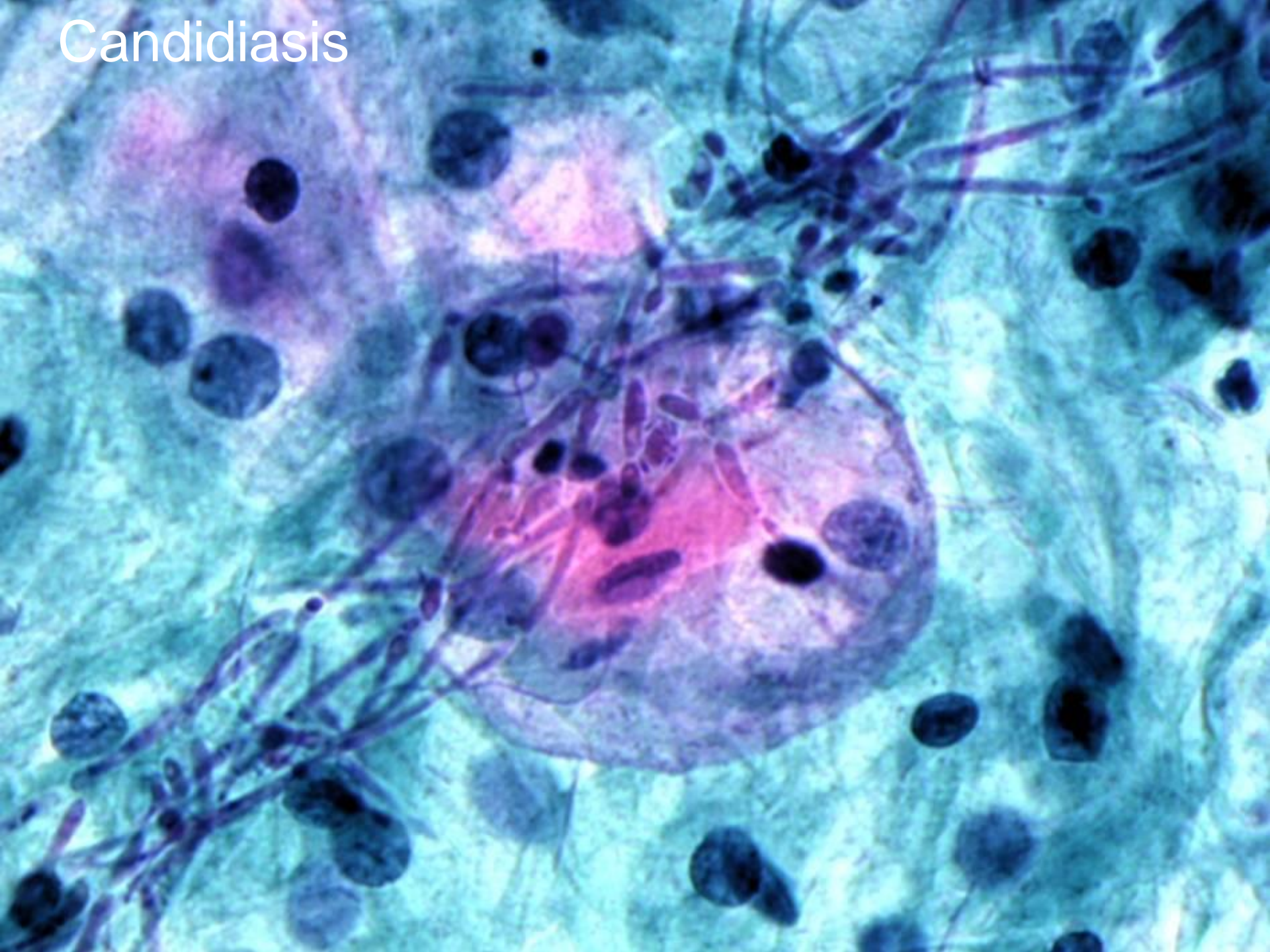
Nemoci jícnu

- záněty
 - akutní
 - chronické – komplikace : stenóza
 - reflux - Barretův jícen riziko adenoca
- nádory
 - benigní leiomyom, neurilemmom
 - **MALIGNÍ** - KARCINOM spinocelulární, adenoca

Candida - esophagitis

Candidiasis

Leiomyoma oesophagi

Carcinoma oesophagi
spinozellulare

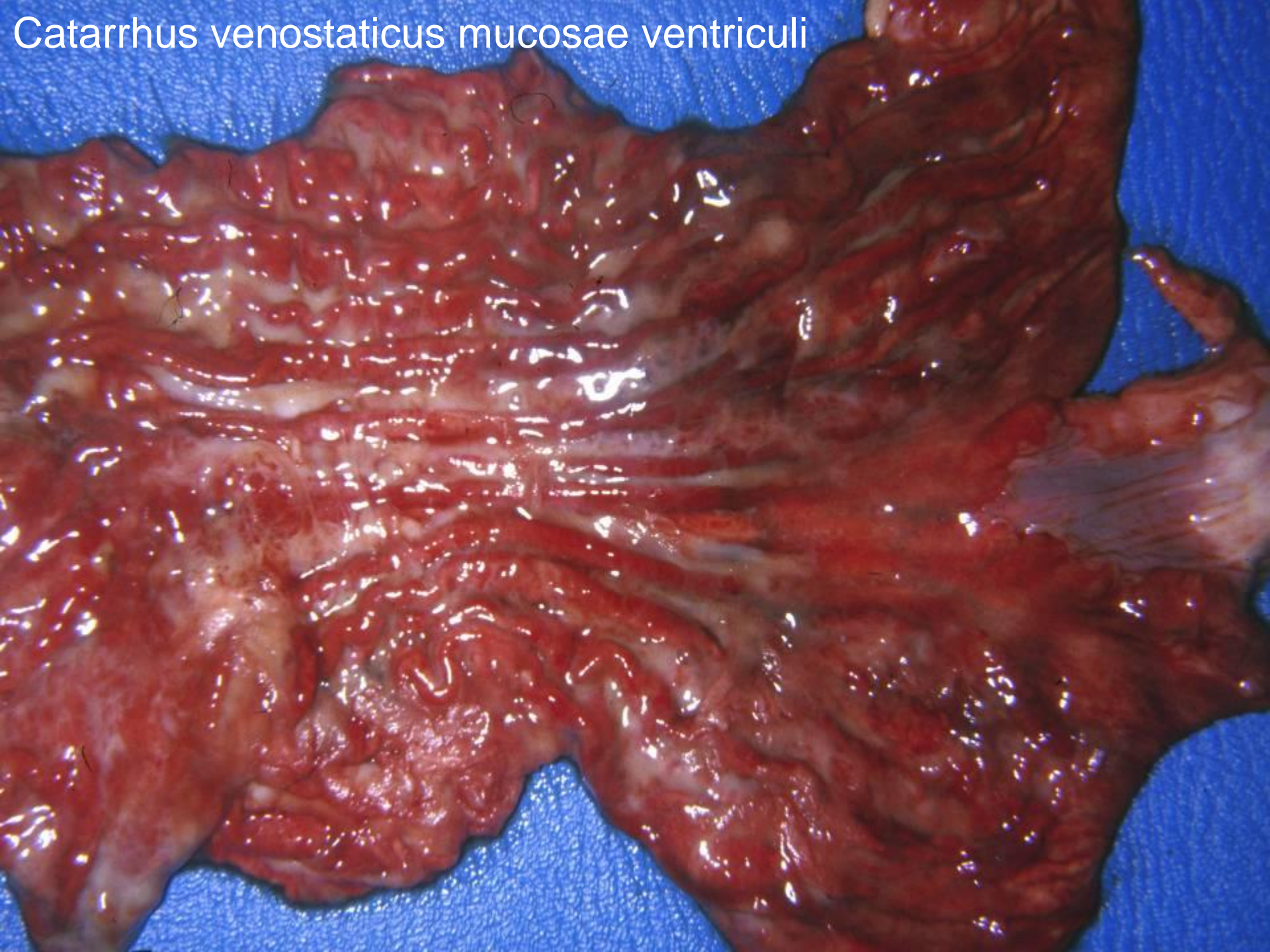
Nemoci žaludku

- záněty
 - akutní
 - chronické
 - gastritis A (autoimunní, atrofie, riziko intest. karcinomu)
 - B (Helicobacter pylori)
- nádory
 - benigní adenom (polyposní) , lipom, leiomyom,
MALIGNÍ - adenoca, lymfom

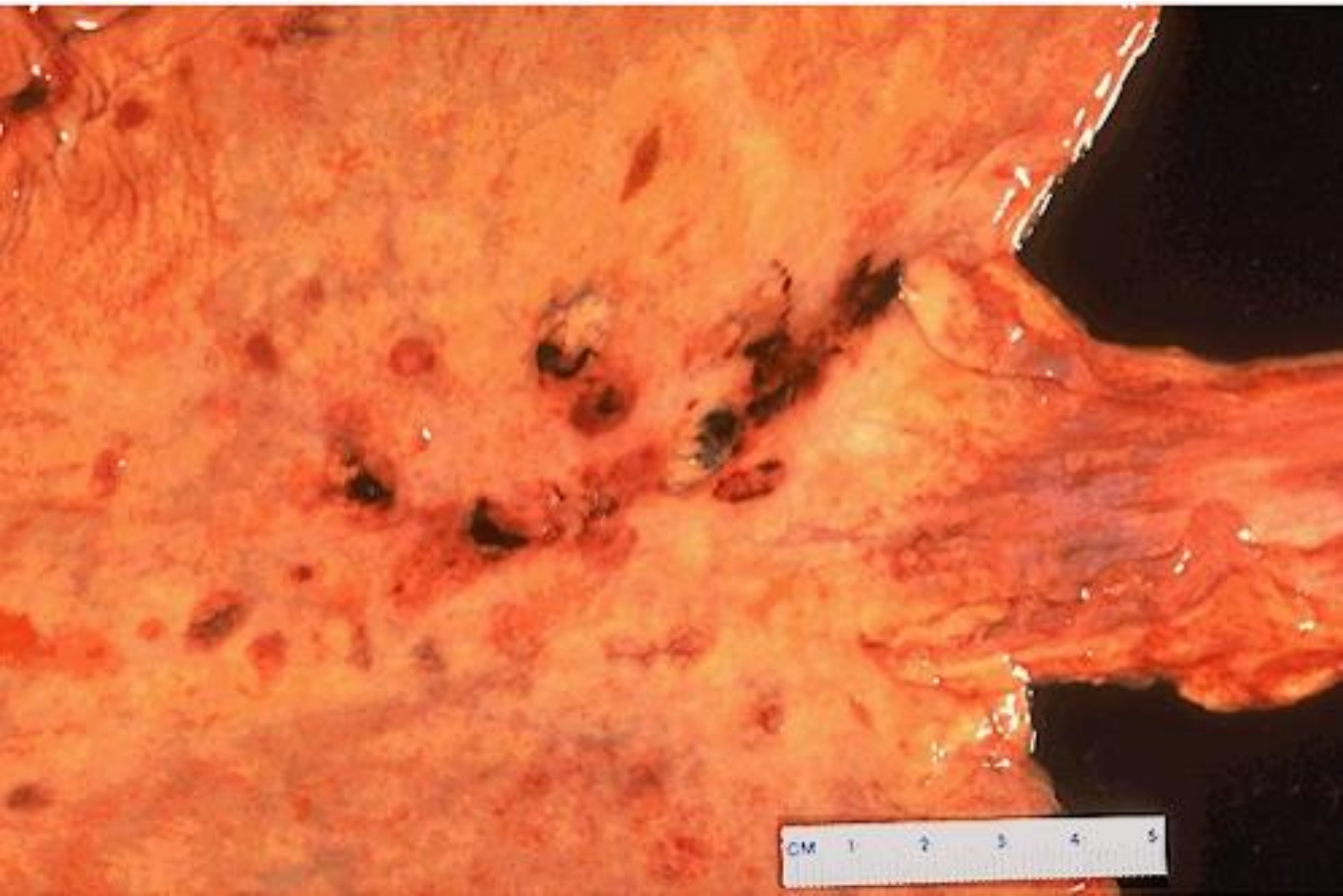
Vředová choroba žaludku a duodena

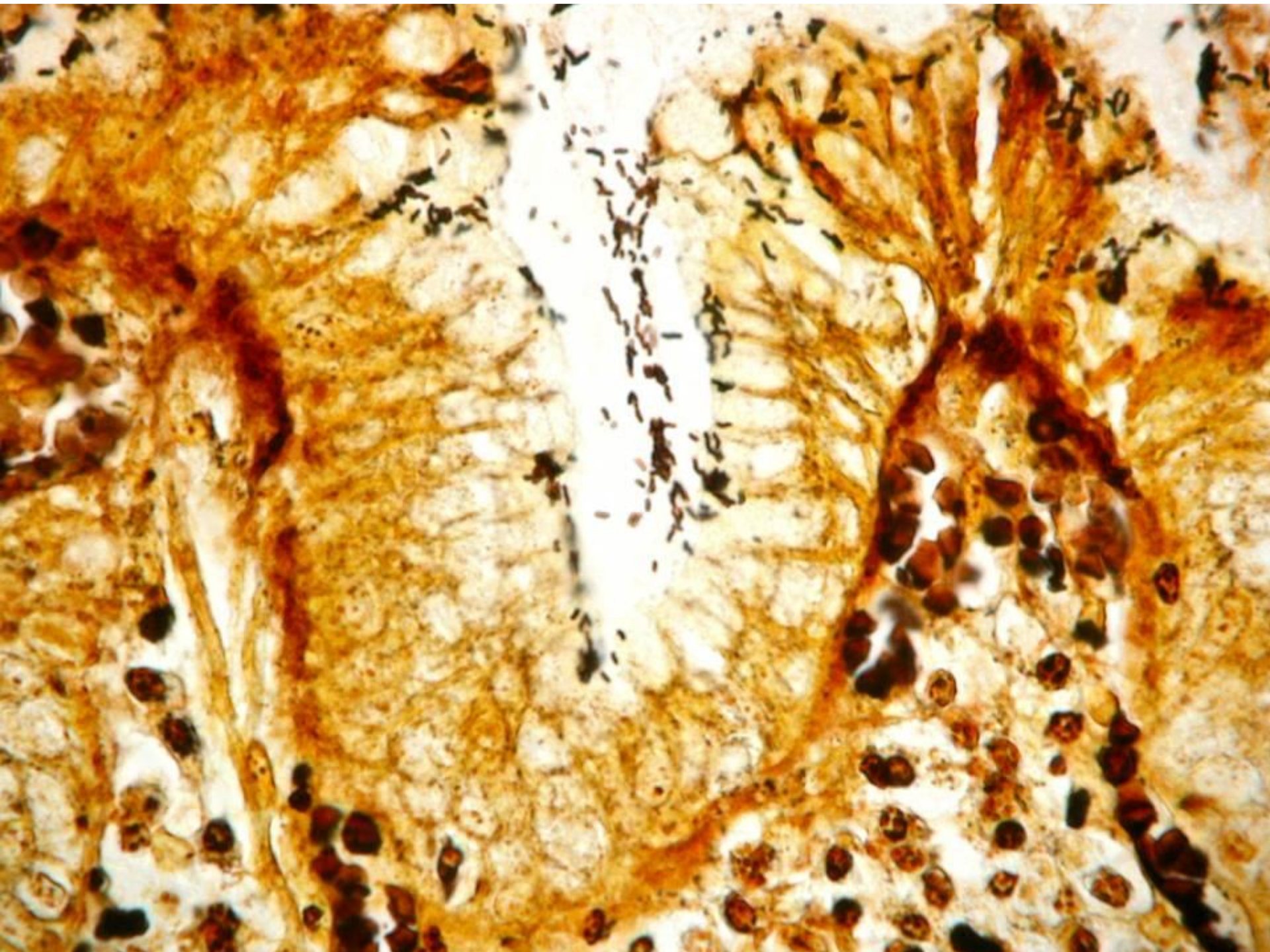
- etiol.: *Helicobacter pylori*, chron. gastritis B, habituální, sezonní vlivy, stress, kouření
- klin. příznaky: bolest, krvácení chronické i akutní, hubnutí,
- komplikace: vykrvácení, perforace, penetrace, peritonitis, malignizace

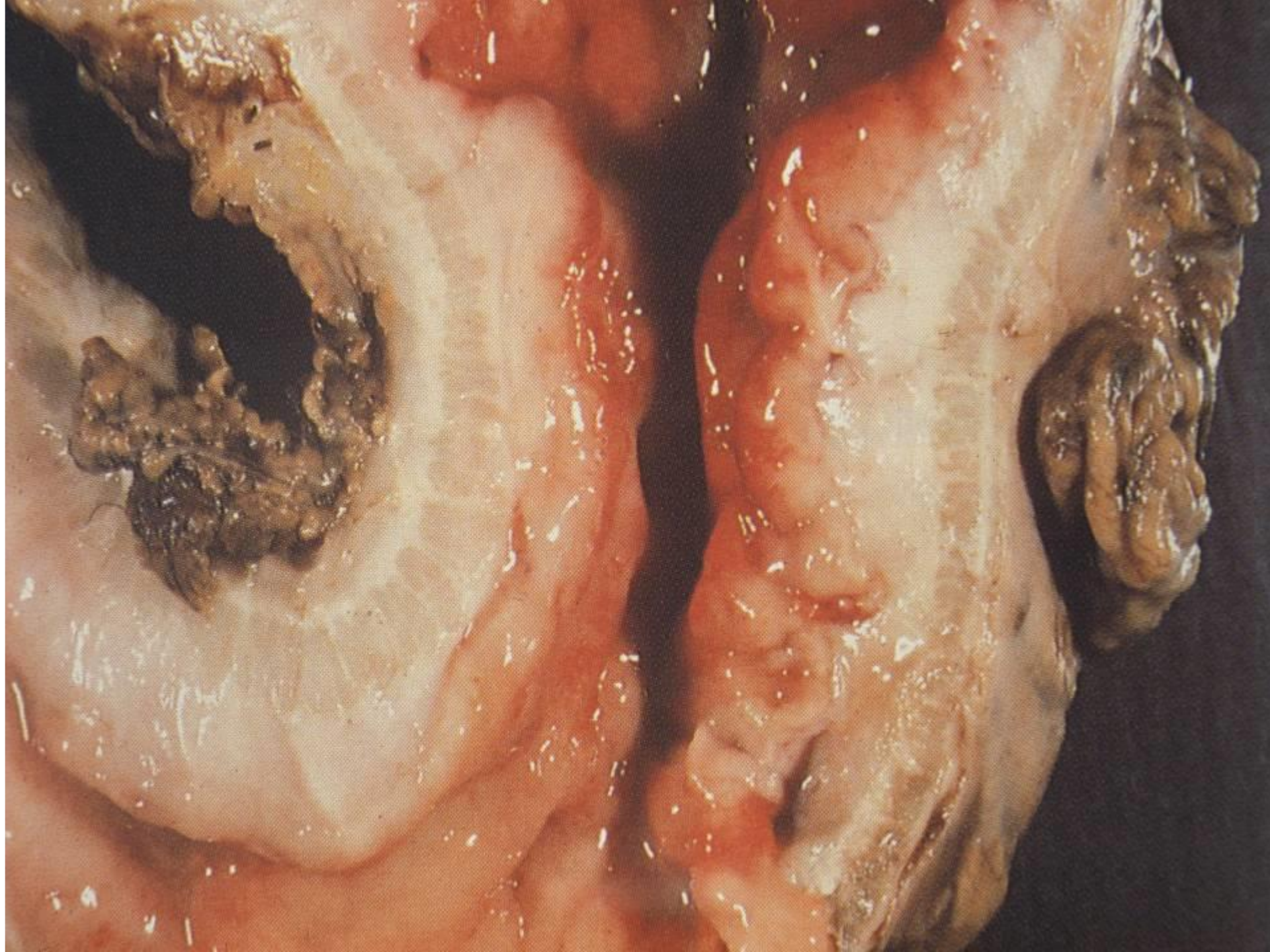
Catarrhus venostaticus mucosae ventriculi

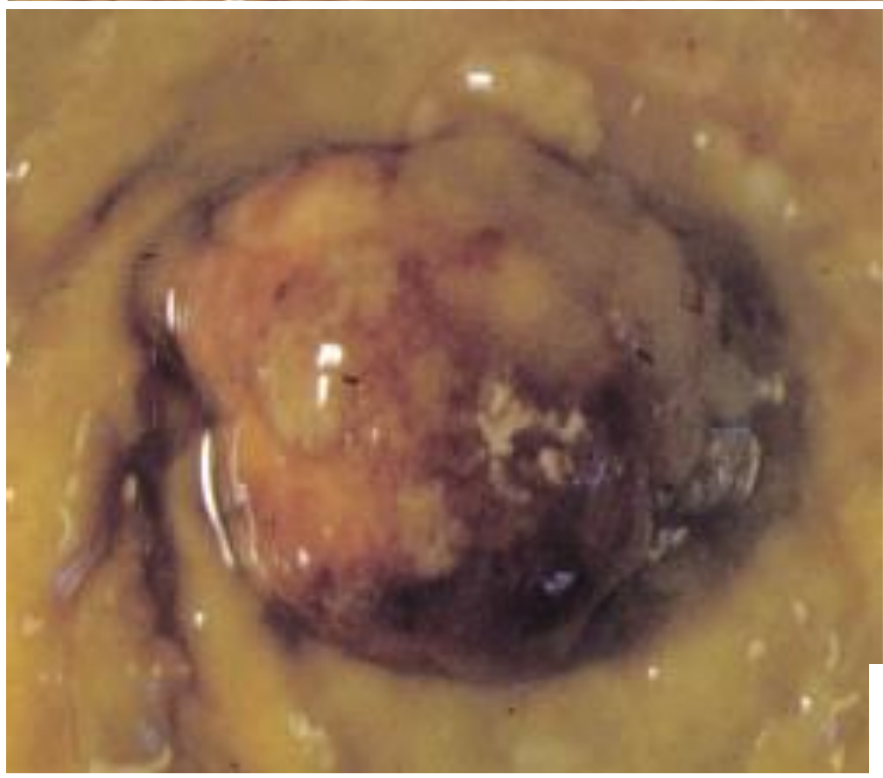

Gastritis acuta erosiva

Carcinoma ventriculi

Ca ventriculi

Nemoci tenkého střeva

- záněty
 - akutní (tyfus abdominalis)
 - chronické
 - m. Crohn (autoimunní)
 - coeliakie – malabsorpční syndrom
 - m. Whipple (*Tropheryma Whippeli*)

Komplikace: poruchy motility vstřebávání -

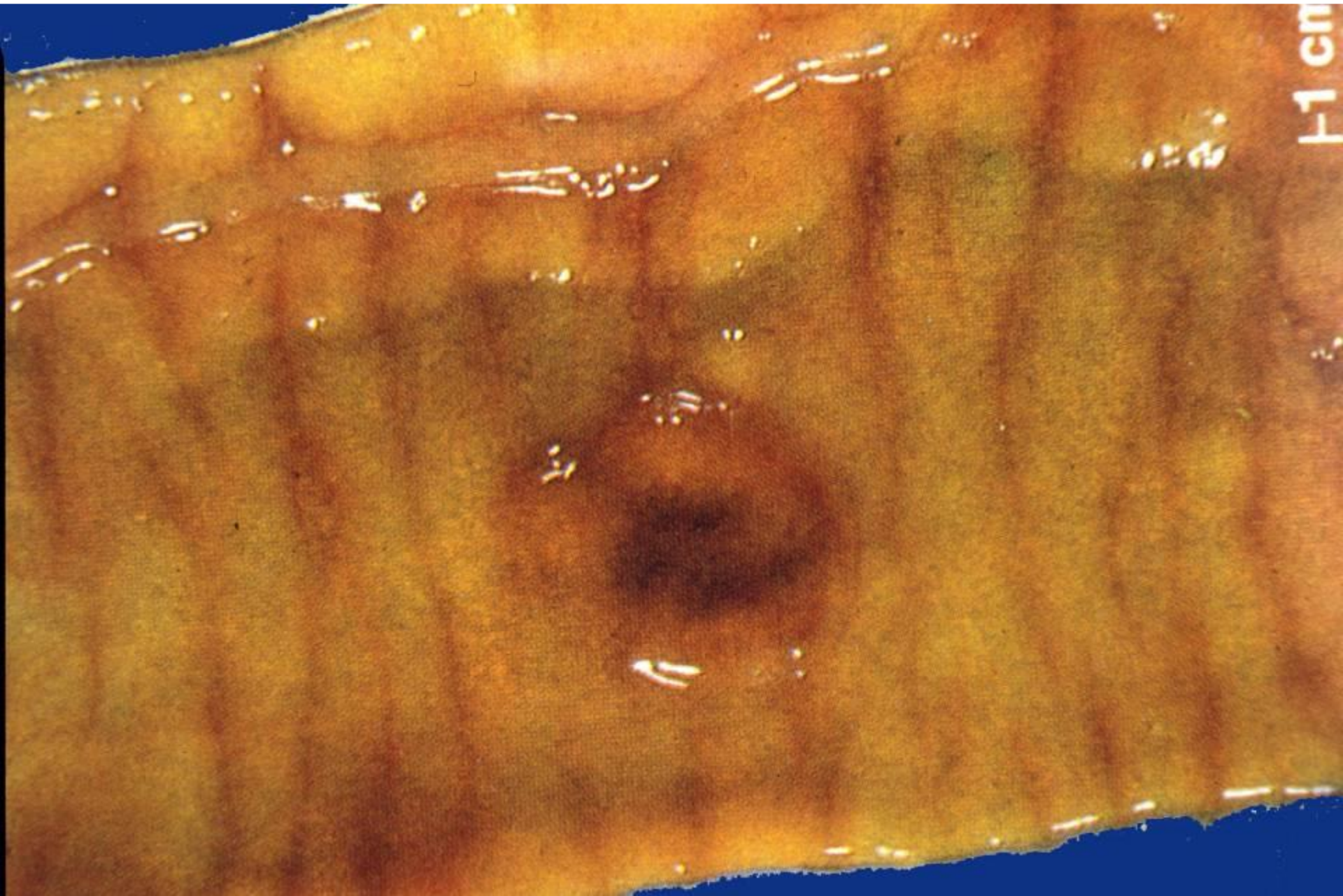
MALABSORPCE

- nádory – vzácné
 - benigní adenom (polyposní) , lipom, leiomyom, karcinoid
 - maligní - adenoca, lymfom

Typhus abdominalis – *Salmonella typhi*

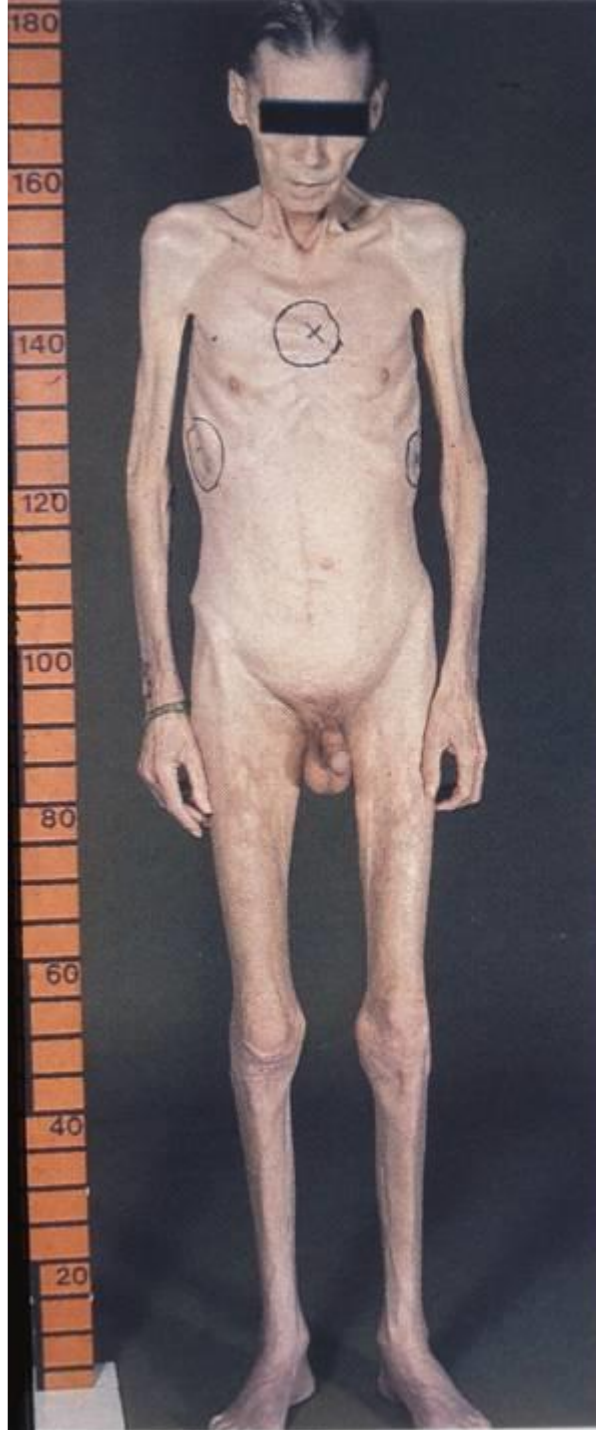
Typhus abdominalis – Salmonella typhi

Typhus abdominalis – *Salmonella typhi*

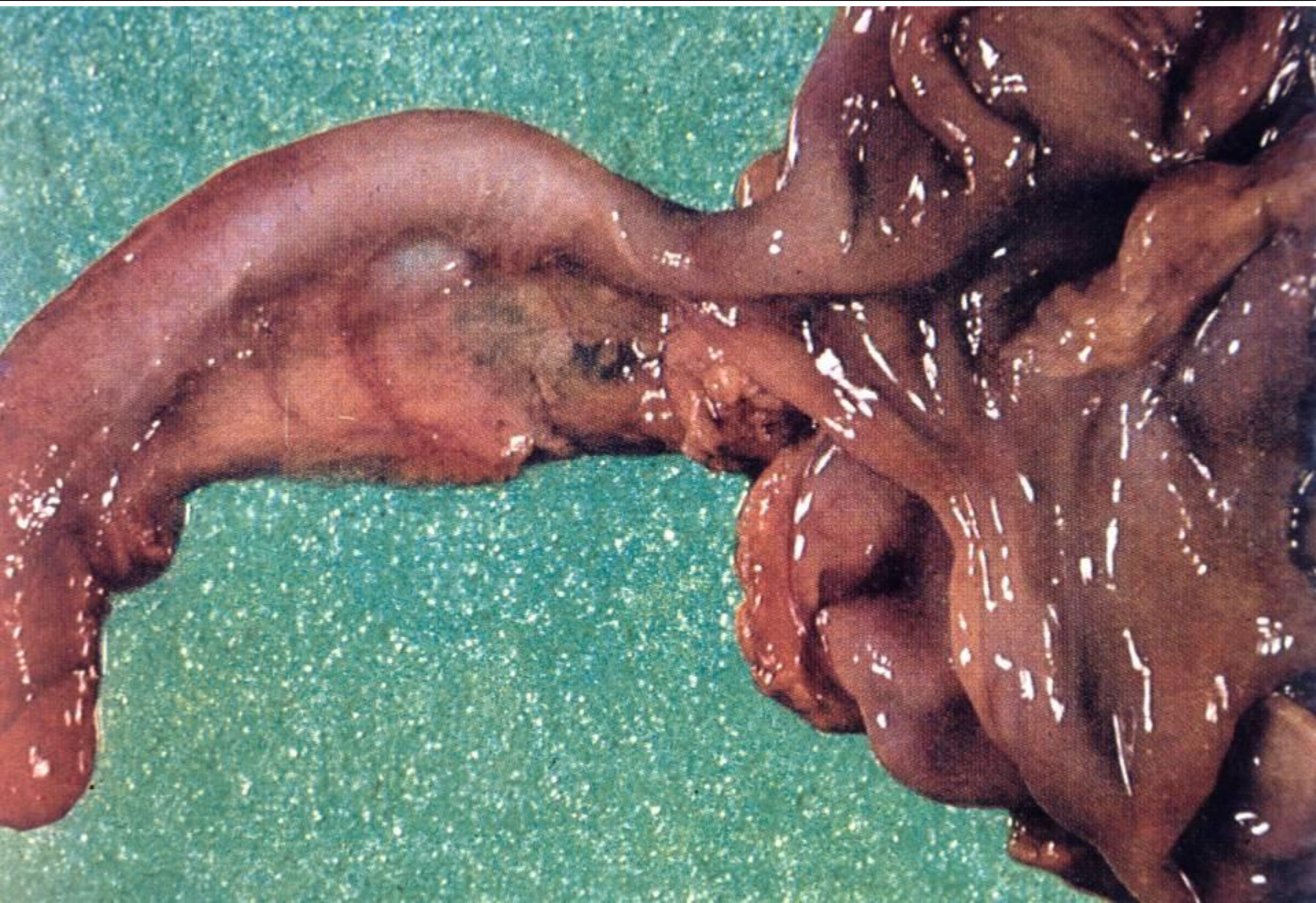
M. Whipple

Lipoma intestini tenuis

1089/76

Nemoci tlustého střeva

- divertikulóza

- záněty

 - akutní (dysenterie, clostridium difficile)

 - chronické

 - ulcerosní colitis (autoimunní)

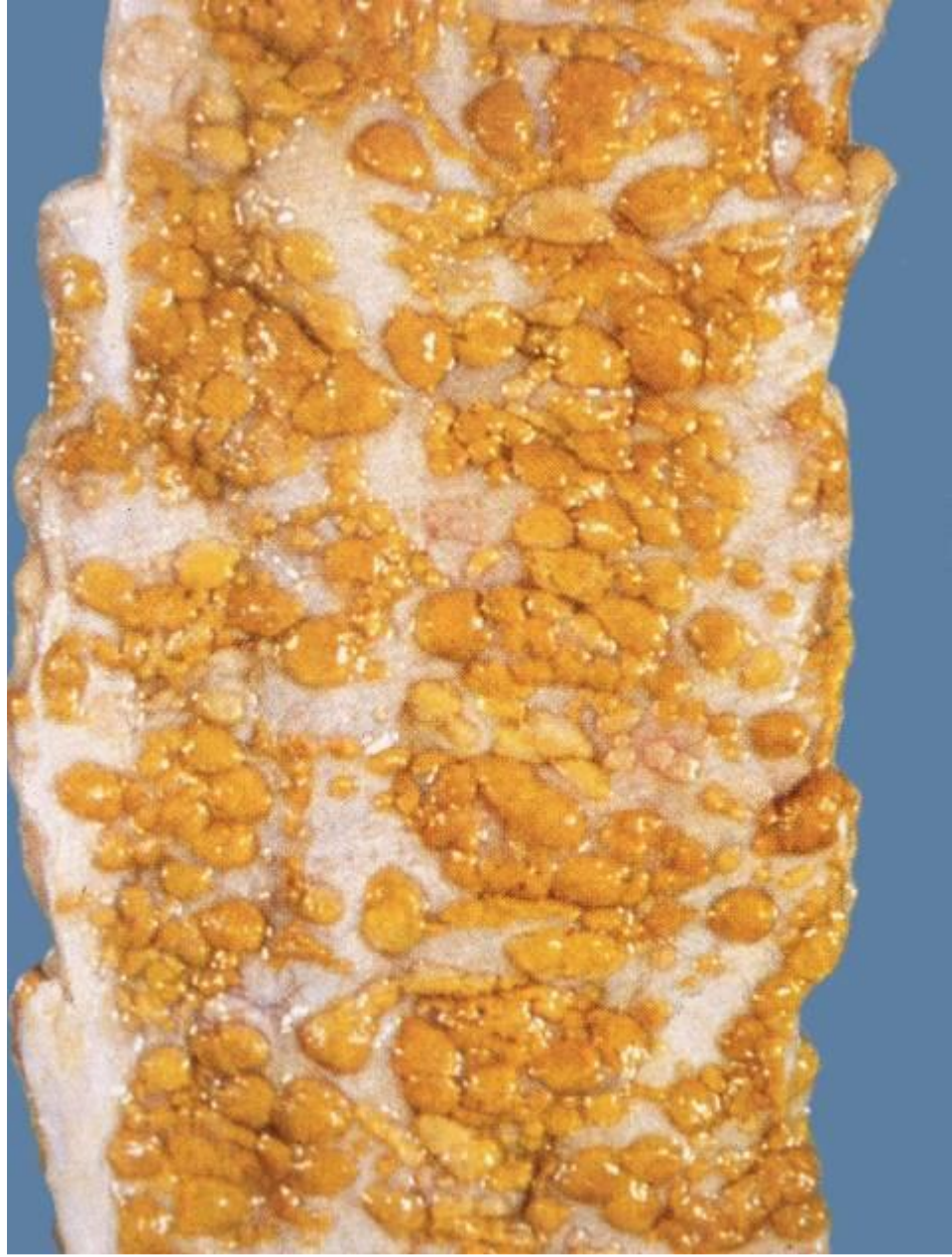
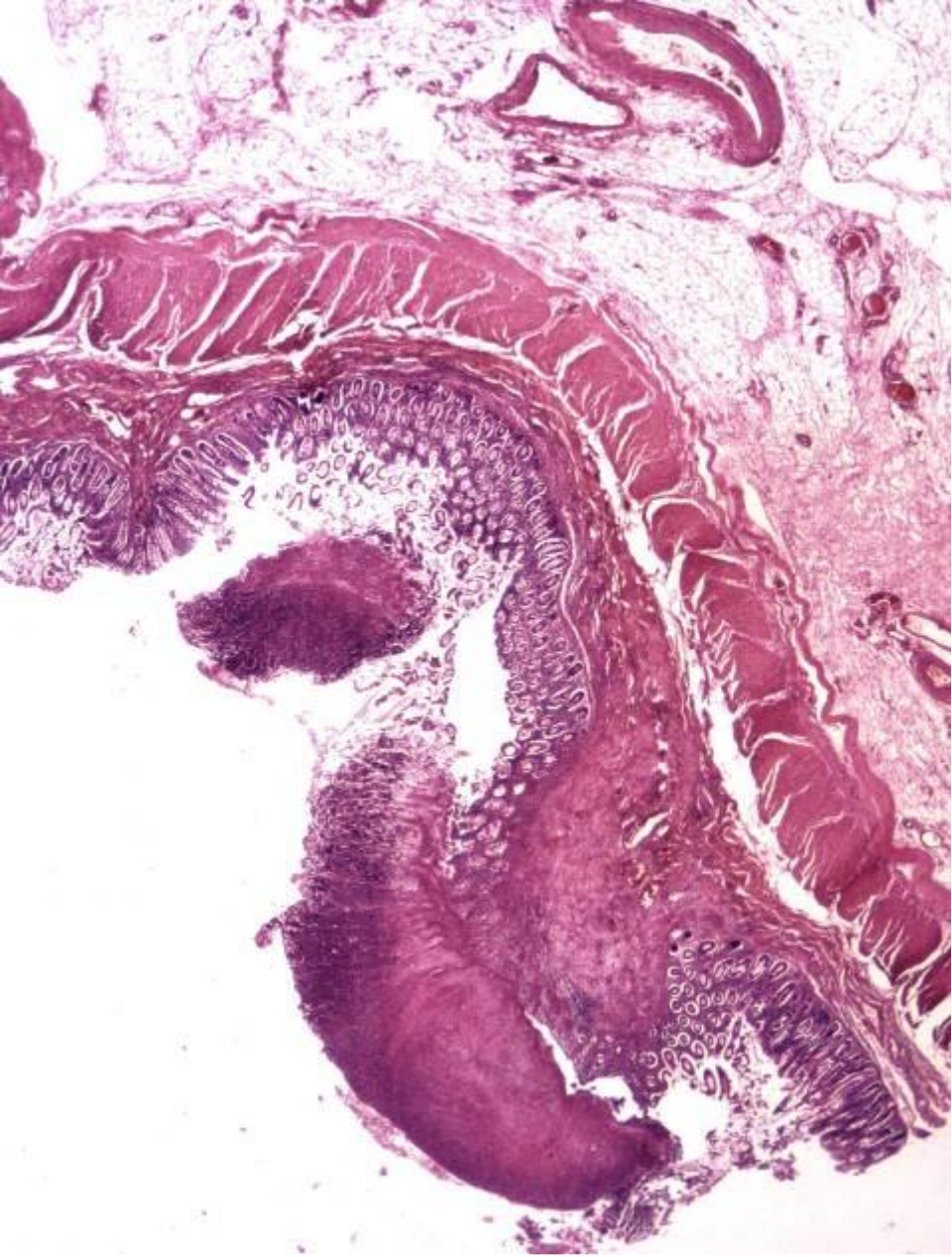
 - diverticulitis

Komplikace: poruchy motility

- **NÁDORY – VELMI ČASTÉ**

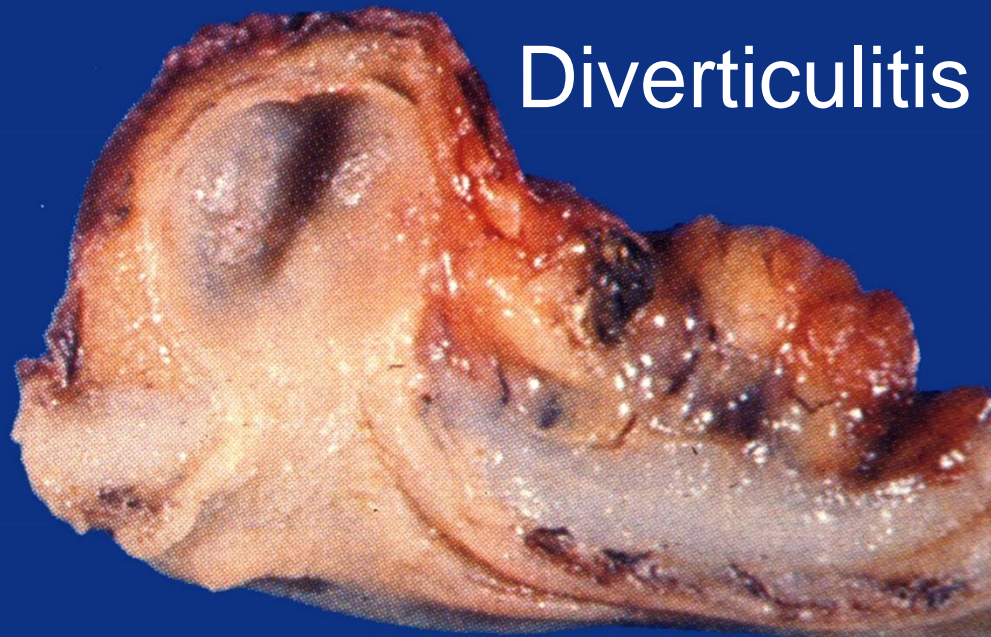
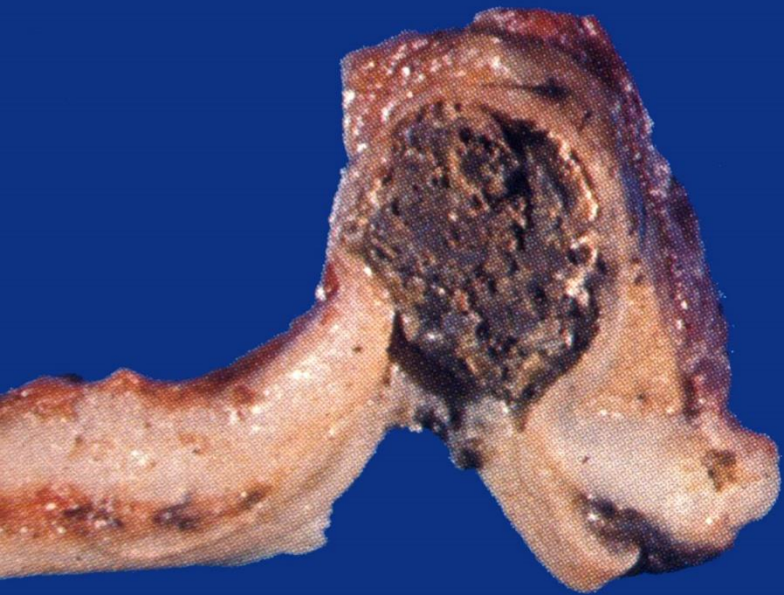
 - benigní **adenom (polyposní)** , lipom, leiomyom, karcinoid

 - **maligní - adenoca**

Colitis pseudomembranosa - Clostridium difficile

Diverticulitis

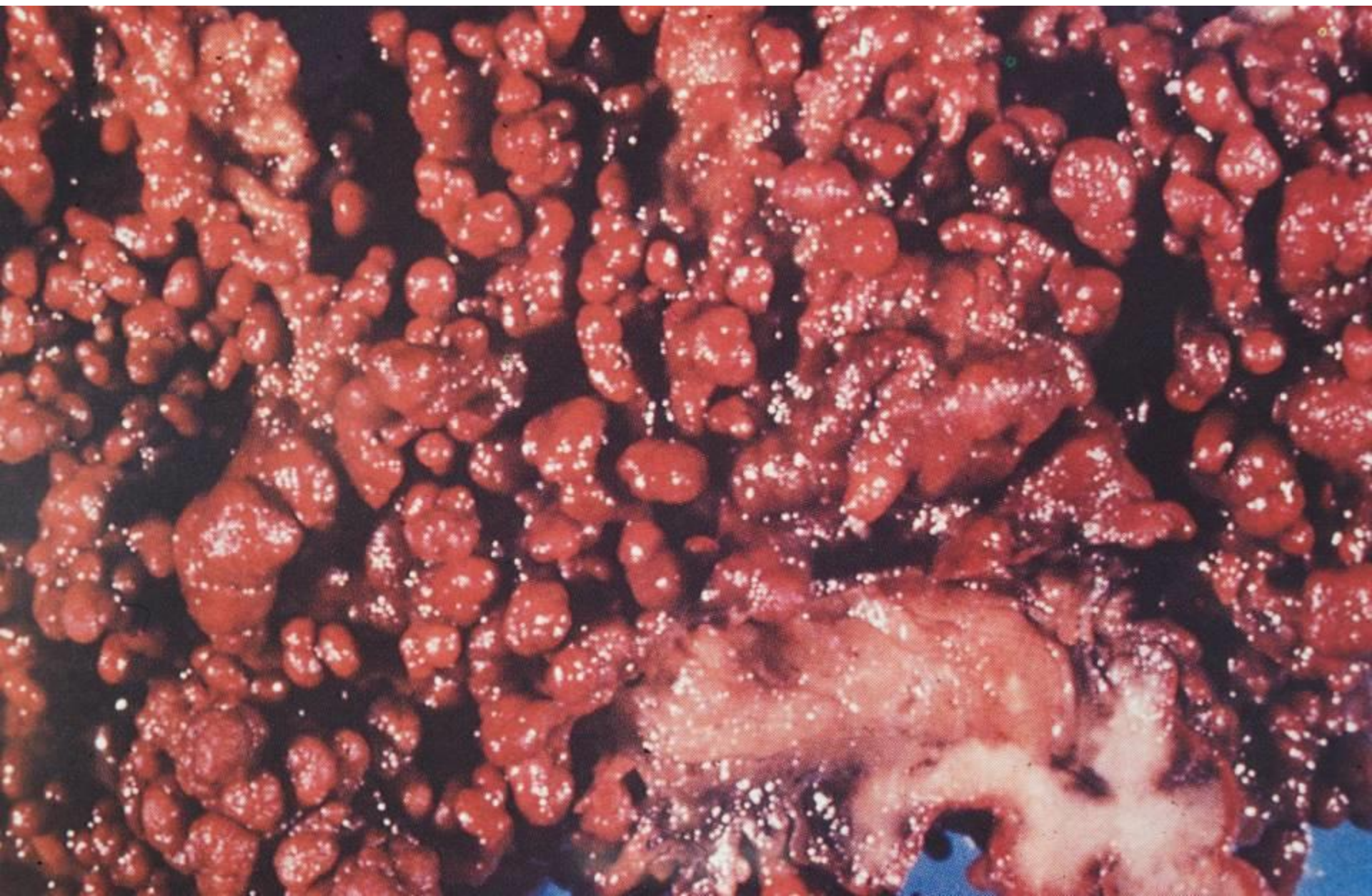

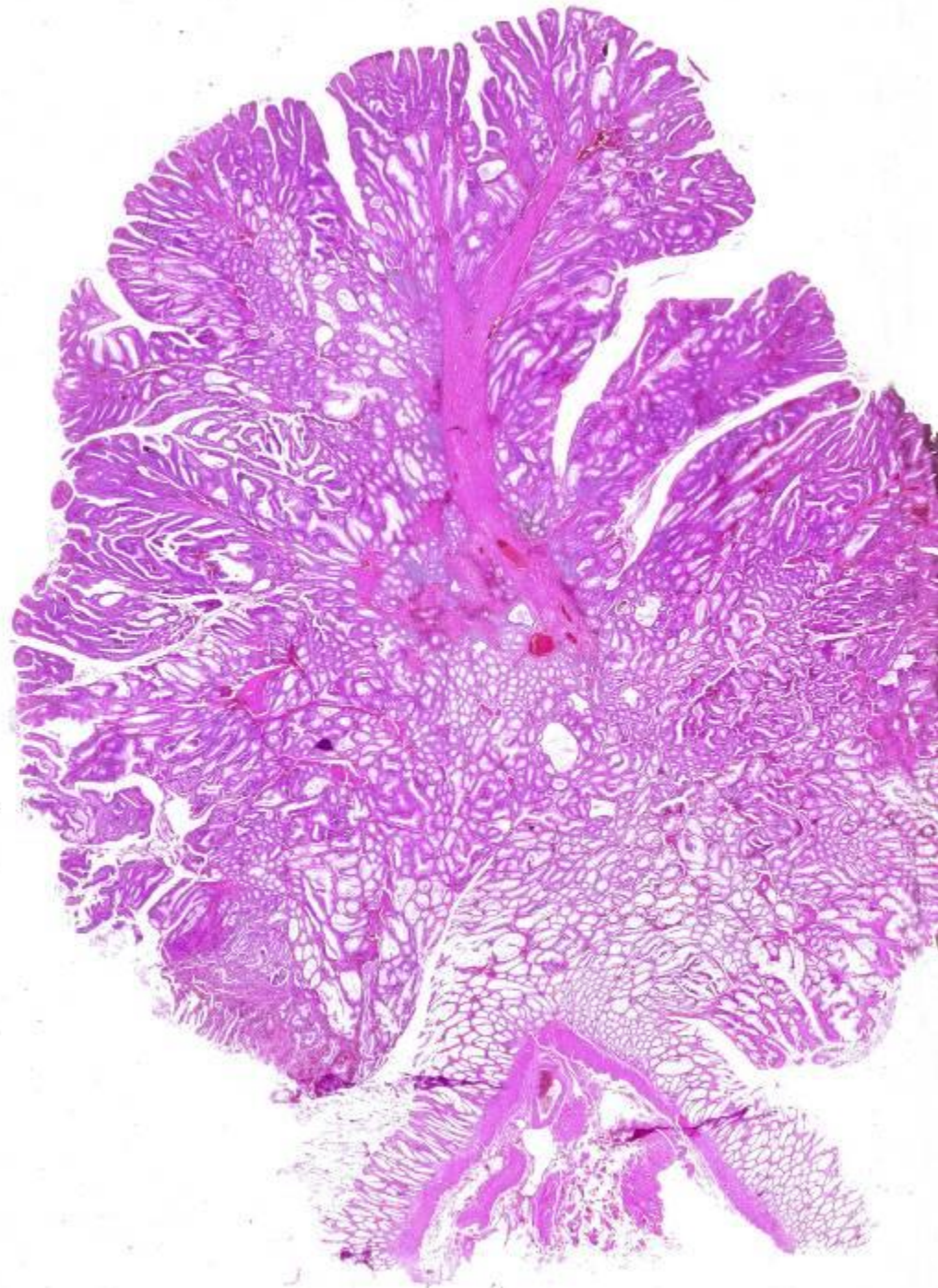
Karcinom tlustého střeva

v ČR nejvyšší incidence na světě

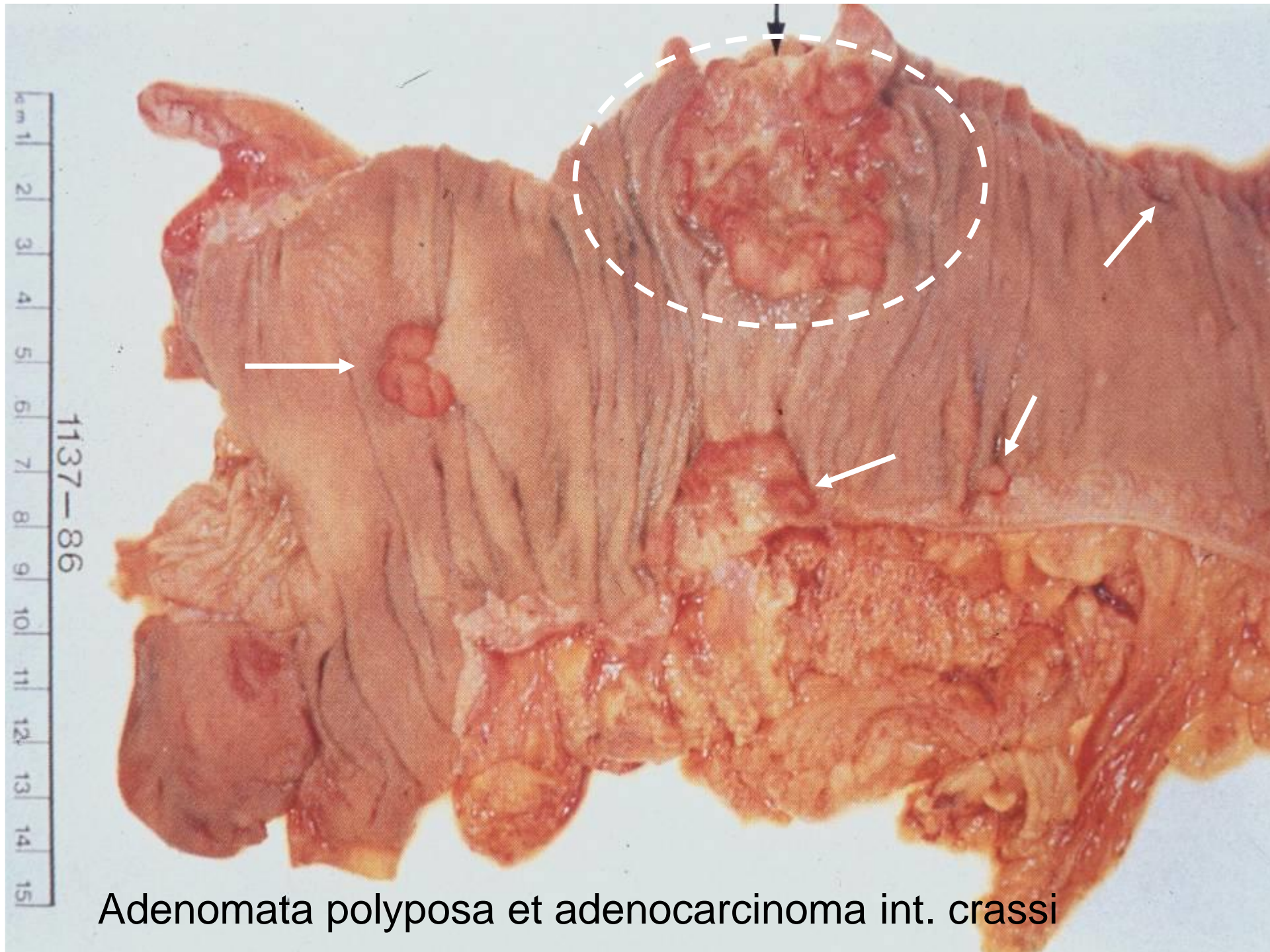
- Predisp. faktory: genetika, životní styl
- Příznaky: v pravé polovině tračníku dlouho němé. Krvácení okultní nebo zřejmé – anemie. Hubnutí. Poruchy pasáže.
- Diagnóza: zobrazování, endoskopie, **BIOPSIE**
- Komplikace: stenóza nebo perforace střeva, peritonitis, **METASTÁZY**

Polyposis intestini

Adenoma
polyposum
tubulovillosum
recti

1137-86

Adenomata polyposa et adenocarcinoma int. crassi

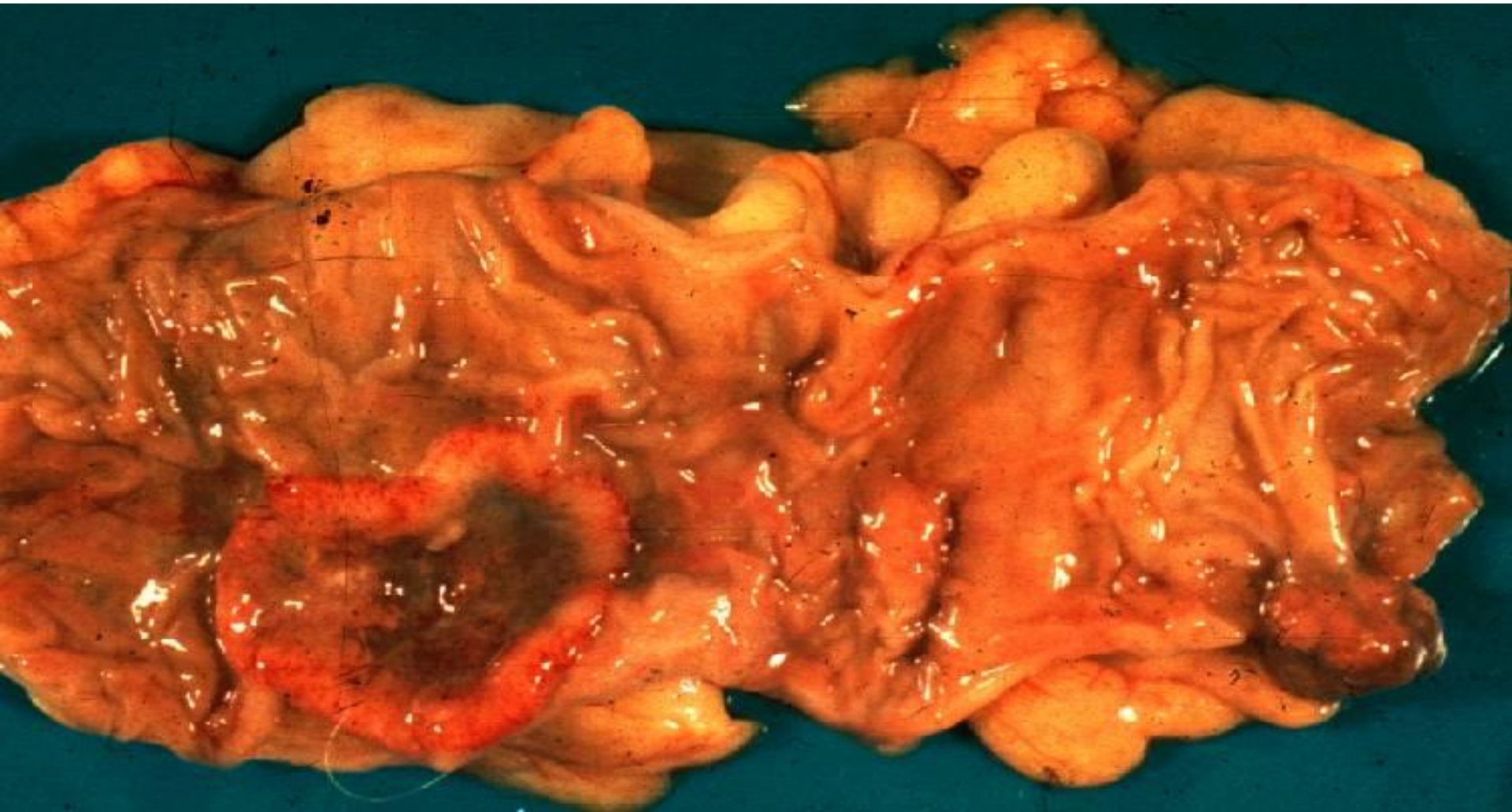

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

II.PAÚ - Praha

ci

Porucha pasáže zažívacím traktem - ILEUS

□ MECHANICKÝ

- obstrukční (*tumor, kámen, klubko parazitů, cizí těleso...*)
- strangulační

□ DYNAMICKÝ

- paralytický (peritonitis)
- spastický (poruchy inervace)

□ kombinovaný

Náhlá příhoda břišní

klinický pojem s velmi širokou dif.

diagnózou zahrnující nejrůznější

patologické stavy v dutině břišní

Náhlá příhoda břišní

- **Příznaky:** bolest, zvracení, šokový stav, poruchy pasáže.
- **Diagnóza:** zvážit věk, pohlaví, anamnézu – je-li dostupná, zobrazování, laboratorní testy, explorativní laparotomie, BIOPSIE

Náhlá příhoda břišní

Nejčastější příčiny:

- krvácení do dutiny břišní – vřed žaludku, dvanáctníku, nádor, aneurysma břišní aorty, mimoděložní těhotenství...
- perforace vředu, nádoru, divertiklu, zánětu appendixu - peritonitis,
- poruchy polohy a průchodnosti střeva (uskřinutá kýla), volvulus, strangulace z adhezí....
- ischemie střeva při ateroskleróze
- nekroza slinivky, nekroza jater

- Komplikace: difuzní peritonitis, šokový stav, anurie , smrt

Nemoci slinivky břišní

□ vrozené

- mukoviscidoza – cystická pankreatofibróza
- hemochromatoza - MALABSORPCE

□ získané

– záněty

- akutní – hemoragická nekróza
- chronické u alkoholiků napodobuje nádor a je prekancerózou

– **NÁDORY**

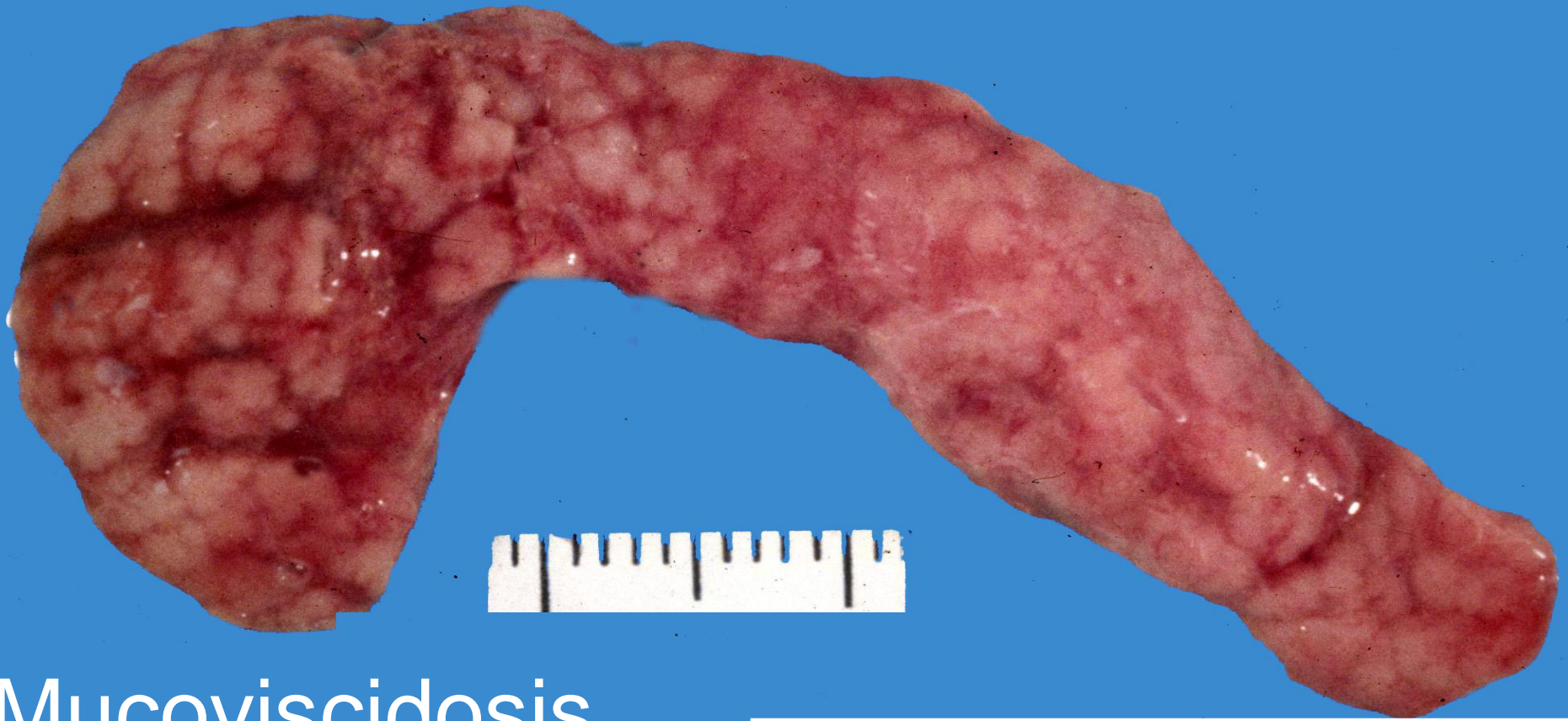
- exokrinního pankreatu – karcinomy
- endokrinního pankreatu – nesidiomy (např. insulinom)

Necrosis haemorrhagica pancreatis

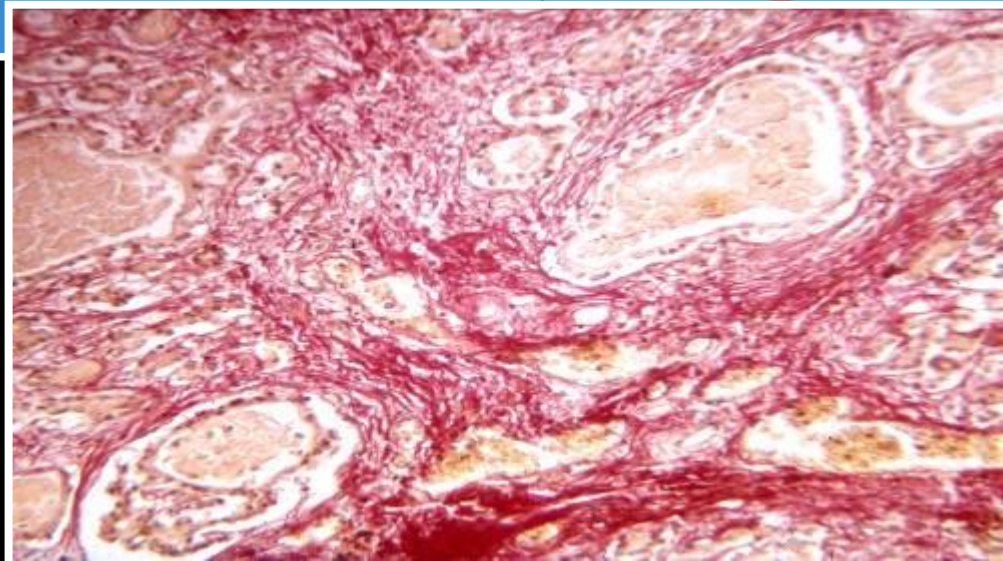
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

II.PAU - Praha cm

Mucoviscidosis

Fibrosis pancreatis
cystica

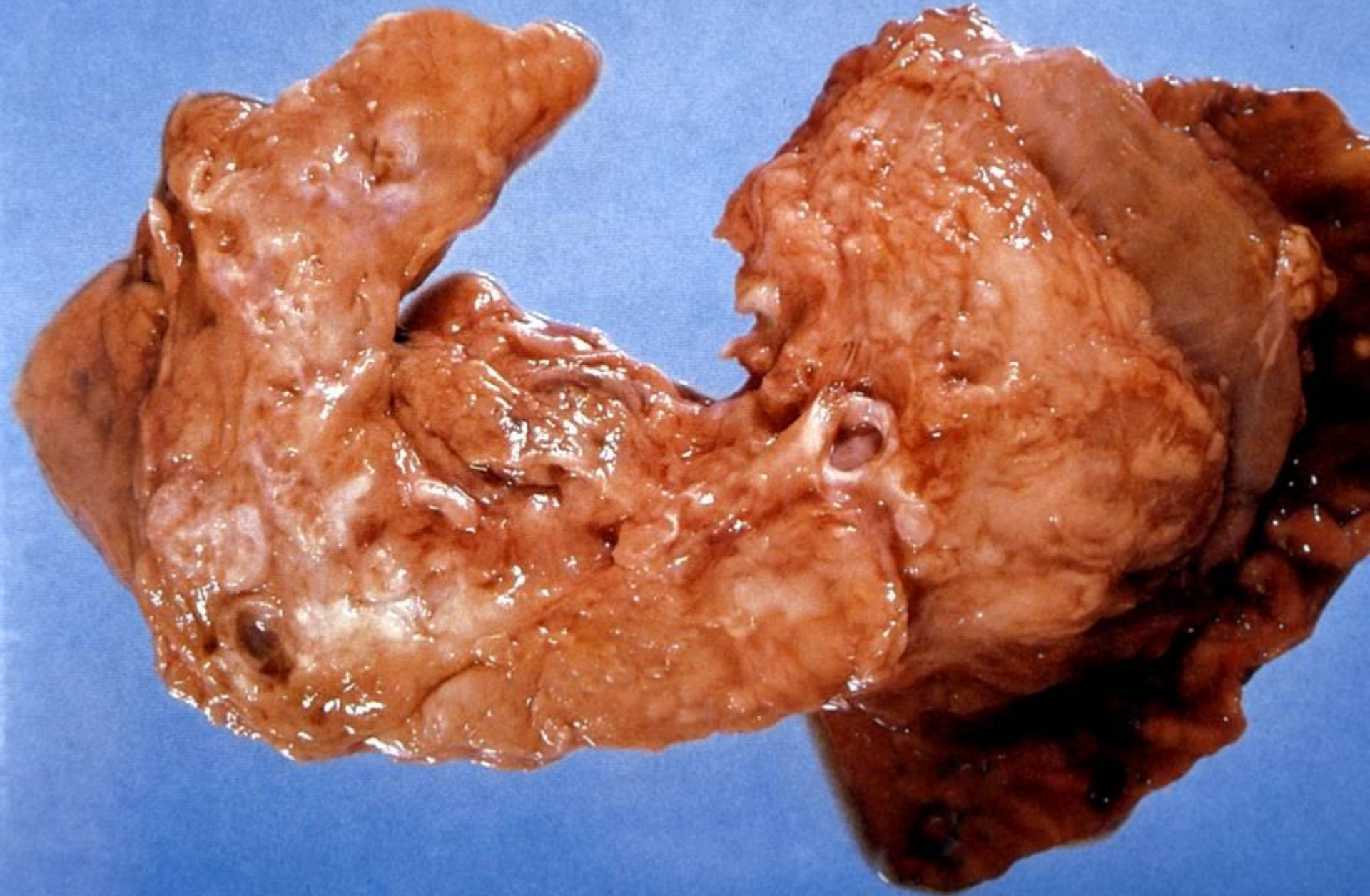

Mukoviscidóza

cystická fibróza

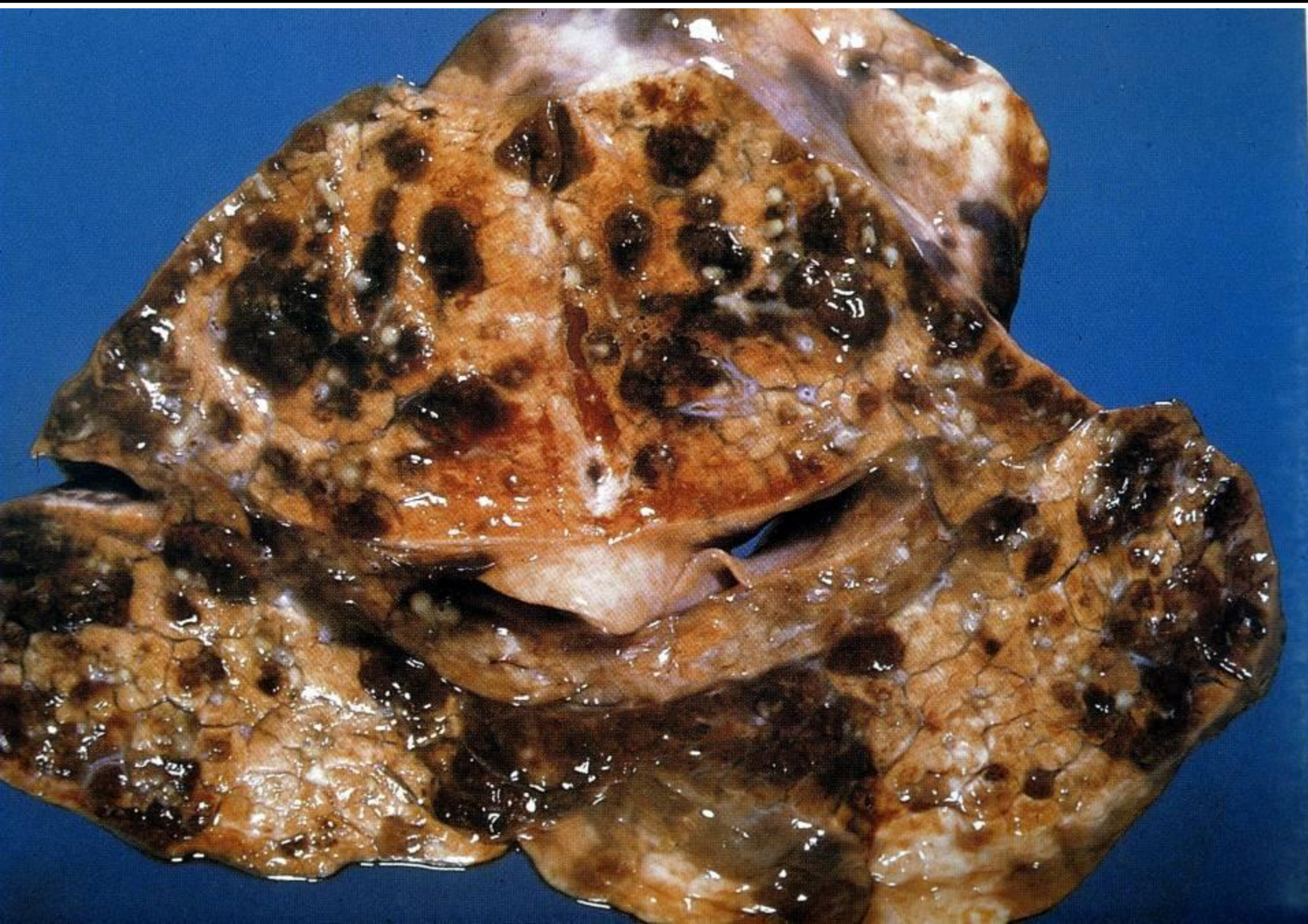
- **autosomálně recesivní** 7. chromosom
2-5% heterozygotických nosičů v bělošské populaci - CFTR gen
- **abnormální viskozita hlenu**
 - porucha s membránou asociovaných proteinů kalciového kanálu
 - zvýšená koncentrace chloridů v potu
 - snížený obsah vody v exokrinních sekretech

Mucoviscidosis – fibrosis pancreatis cystica

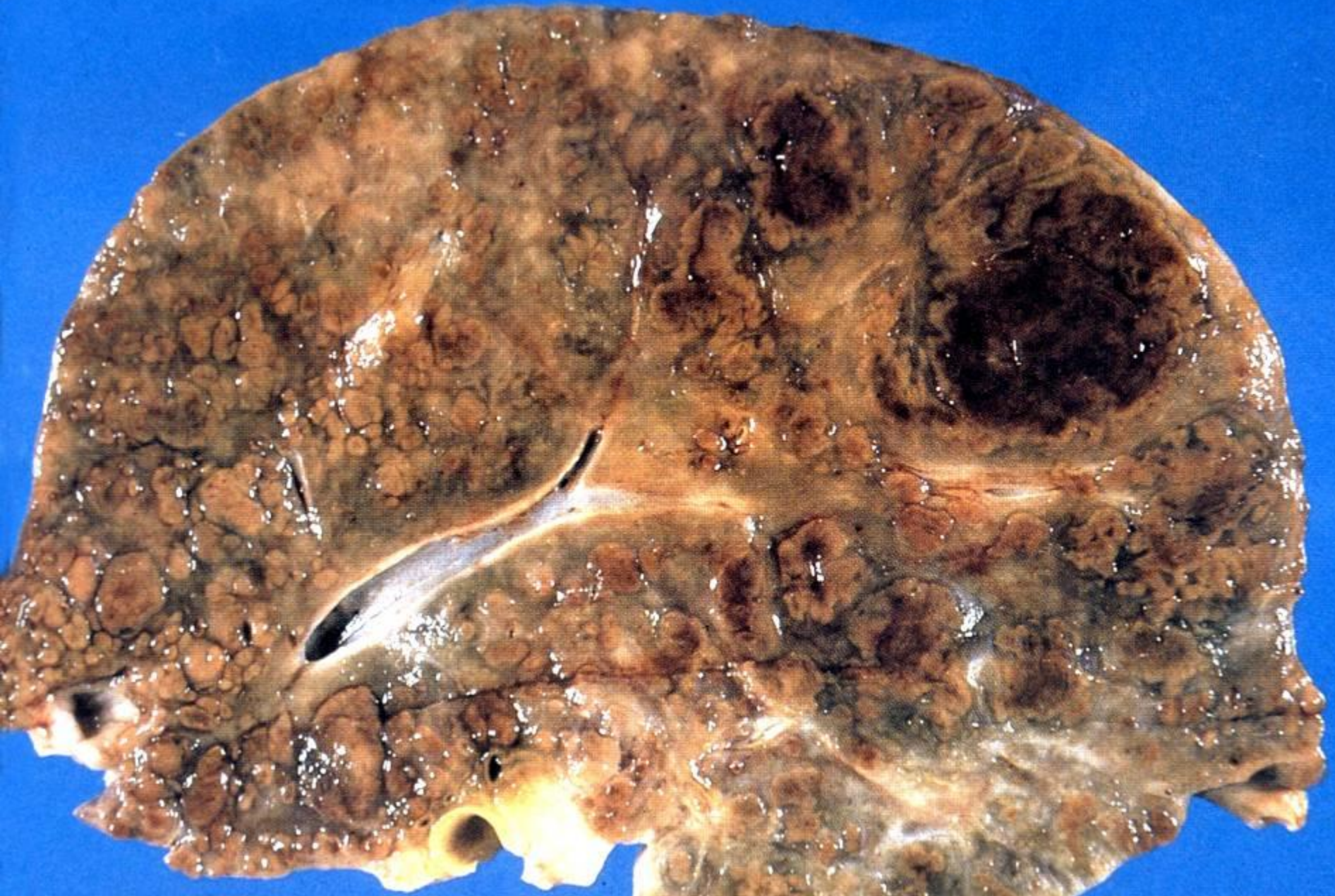

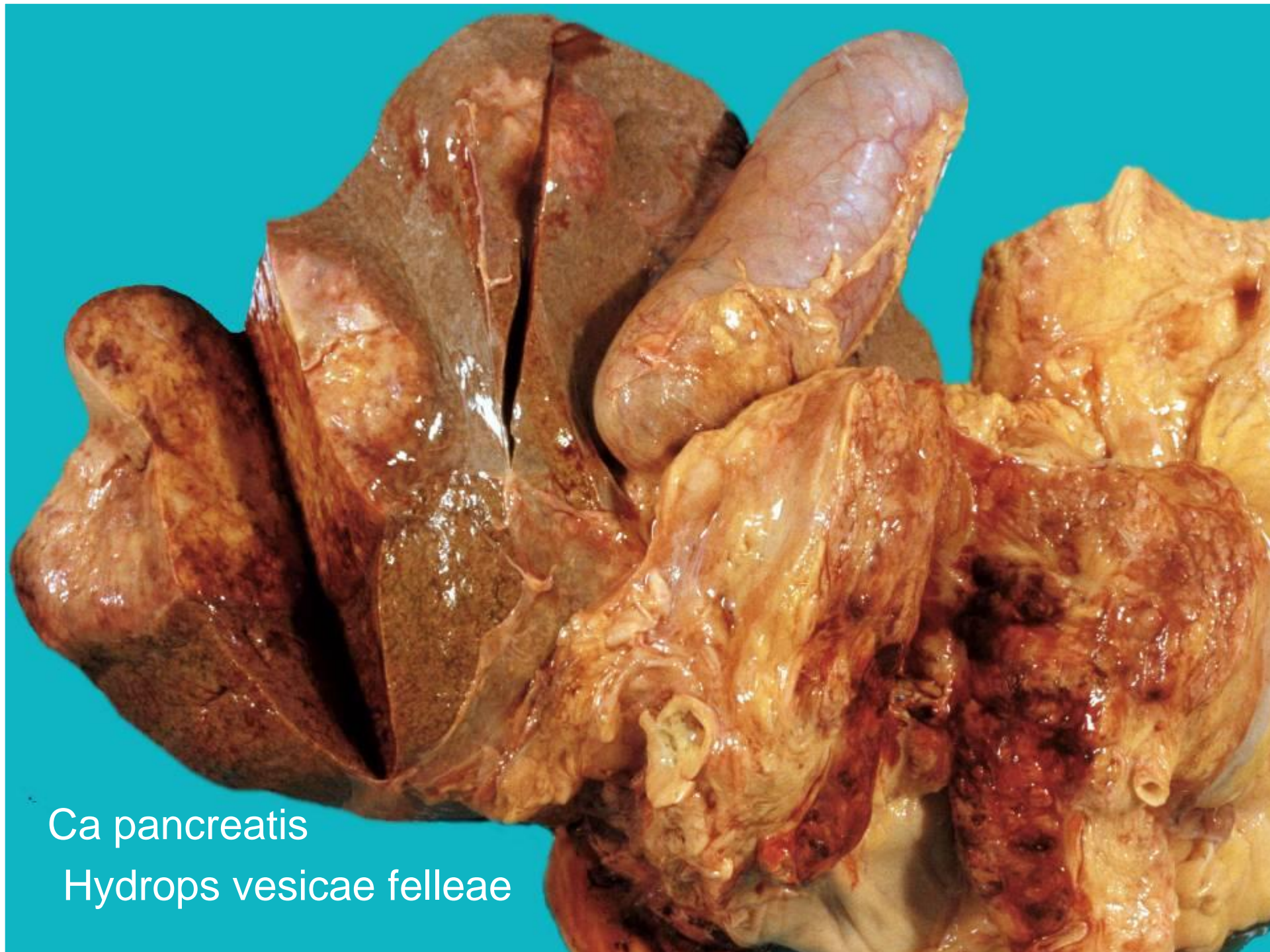

Mucoviscidosis – pneumonia

Mucoviscidosis – cirrhosis hepatis

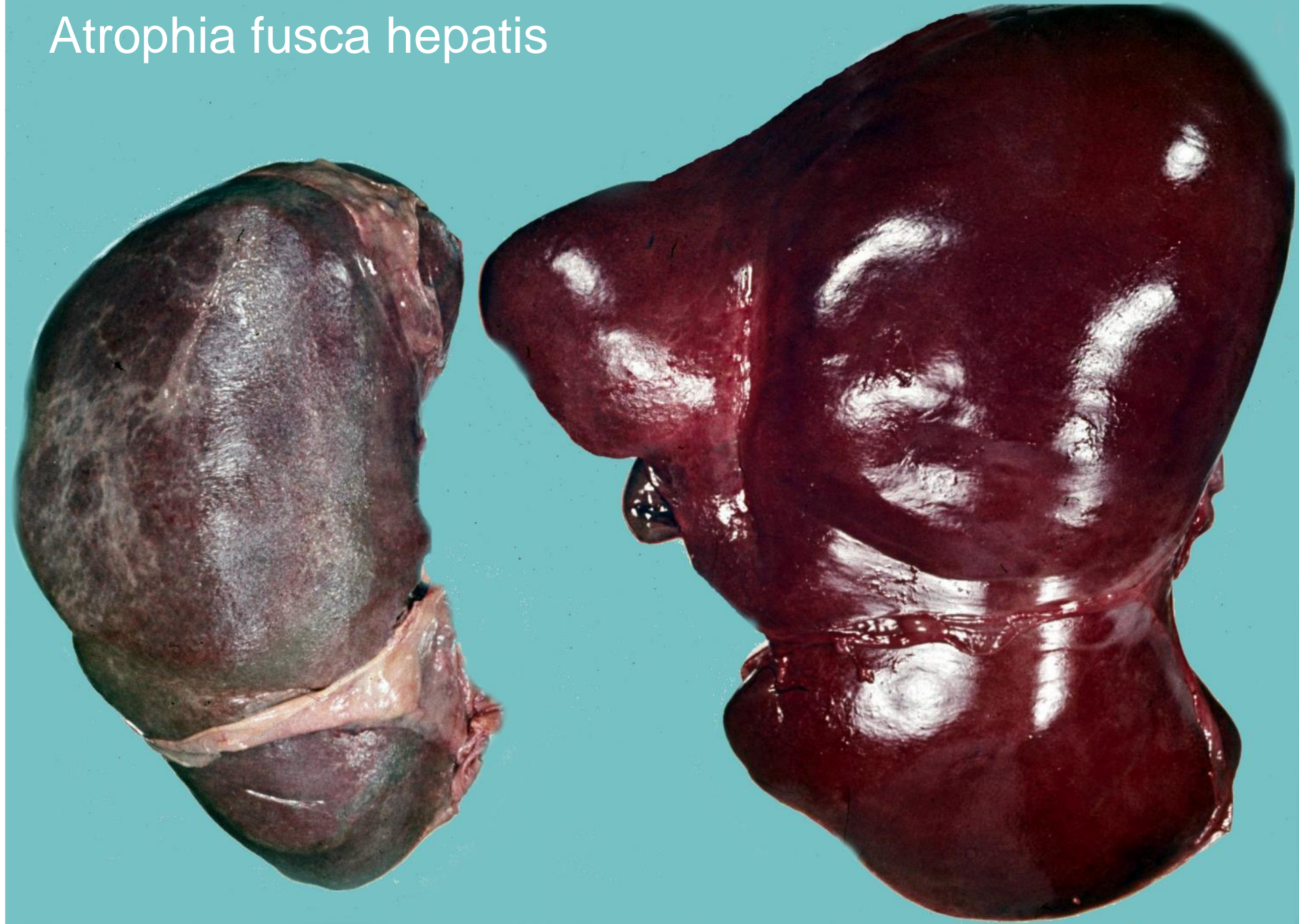
Ca pancreatis

Hydrops vesicae felleae

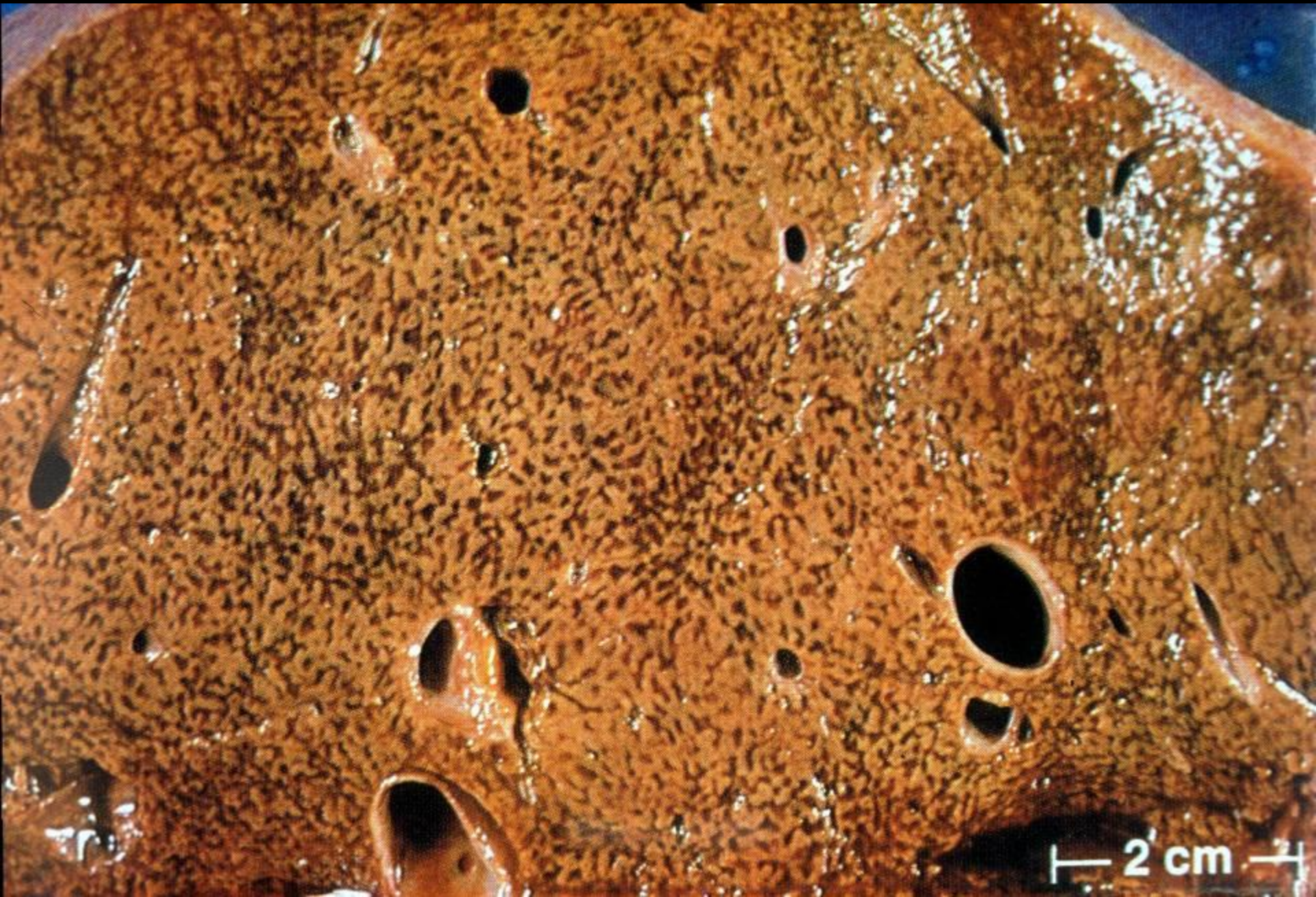
Nemoci jater

- vrozené
 - atresie žlučvodů
- získané
 - degenerace
 - steatoza
 - hemosideroza
 - cholestáza
 - záněty
 - virové A-E - STD – riziko cirrhozy
 - bakt. asc. cholangitis při cholestáze – abscesy
 - parazitární
- **NÁDORY**
 - sekundární – metastatické – častější než primární
 - primární – benigní hemangiom, hepatom, cholangiohamartom, maligní – hepatocelulární a cholangiocelulární karcinom

Atrophia fusca hepatis

Hepar moschatum

Haemochromatosis – játra, pankreas, lymfatická uzlina

Hemochromatosis
– cirrhosa jater

Cirrhosis hepatis ethylica

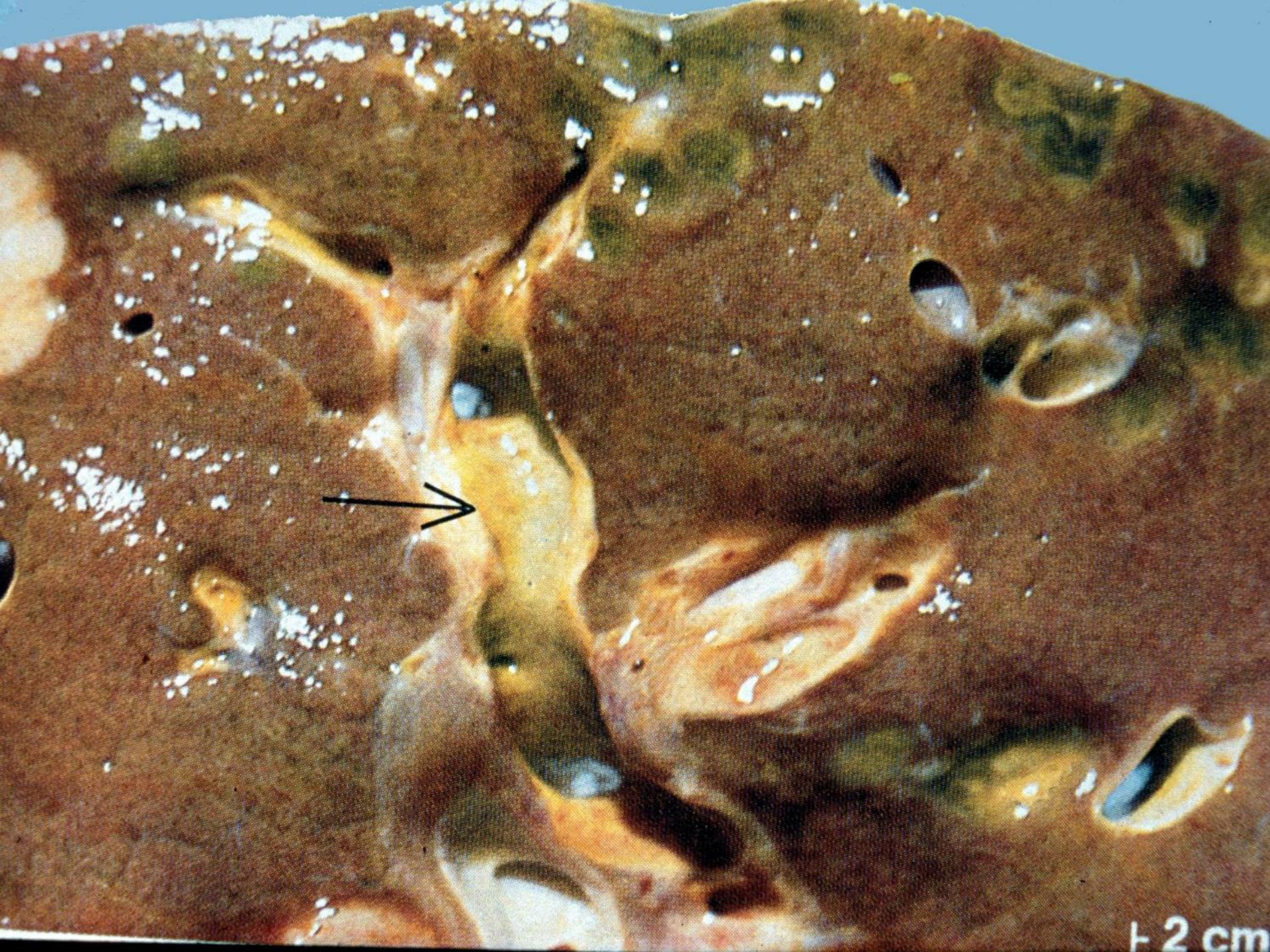
Cirrhosis hepatis ethylica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

cholecysto- et choledocholithiasis

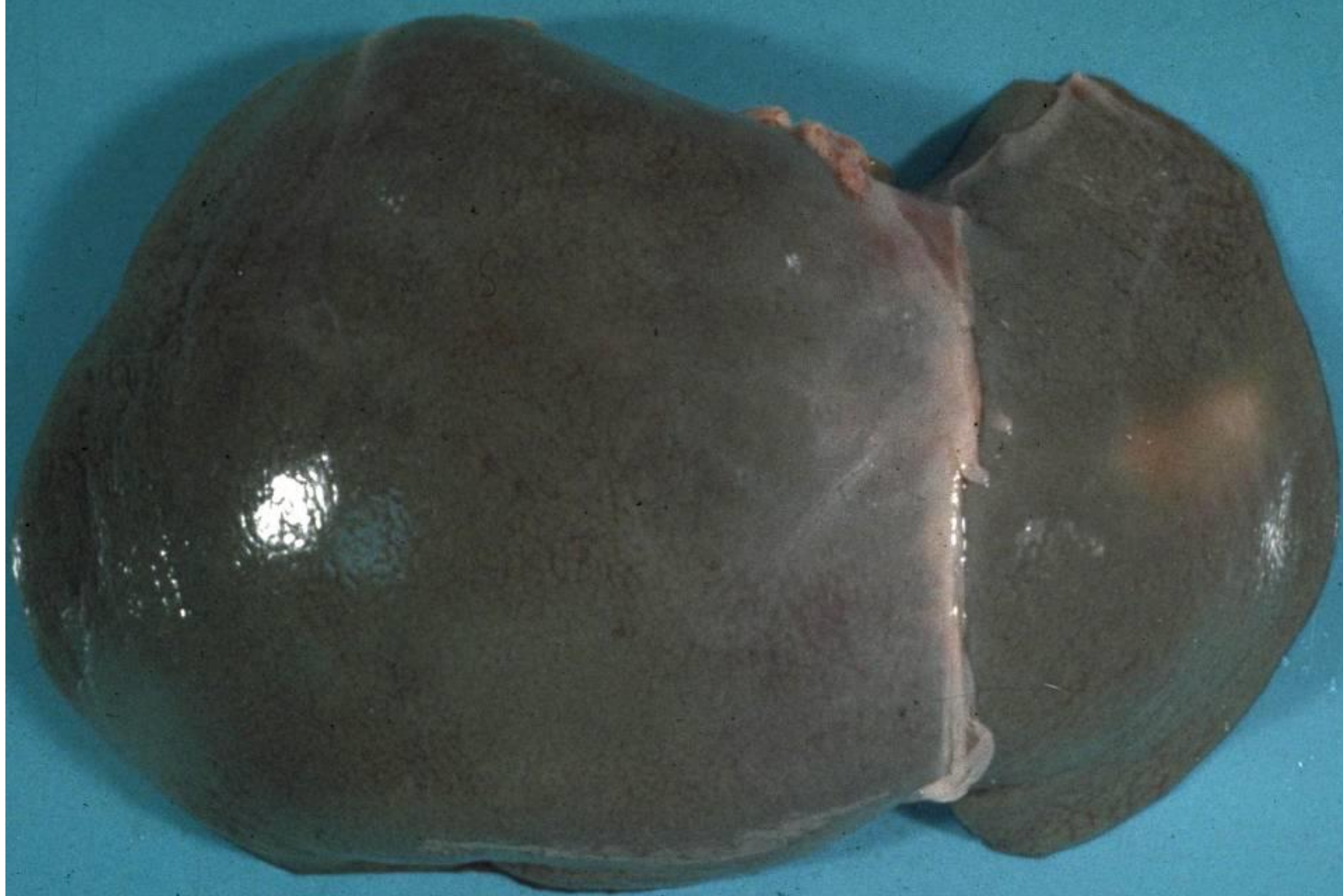

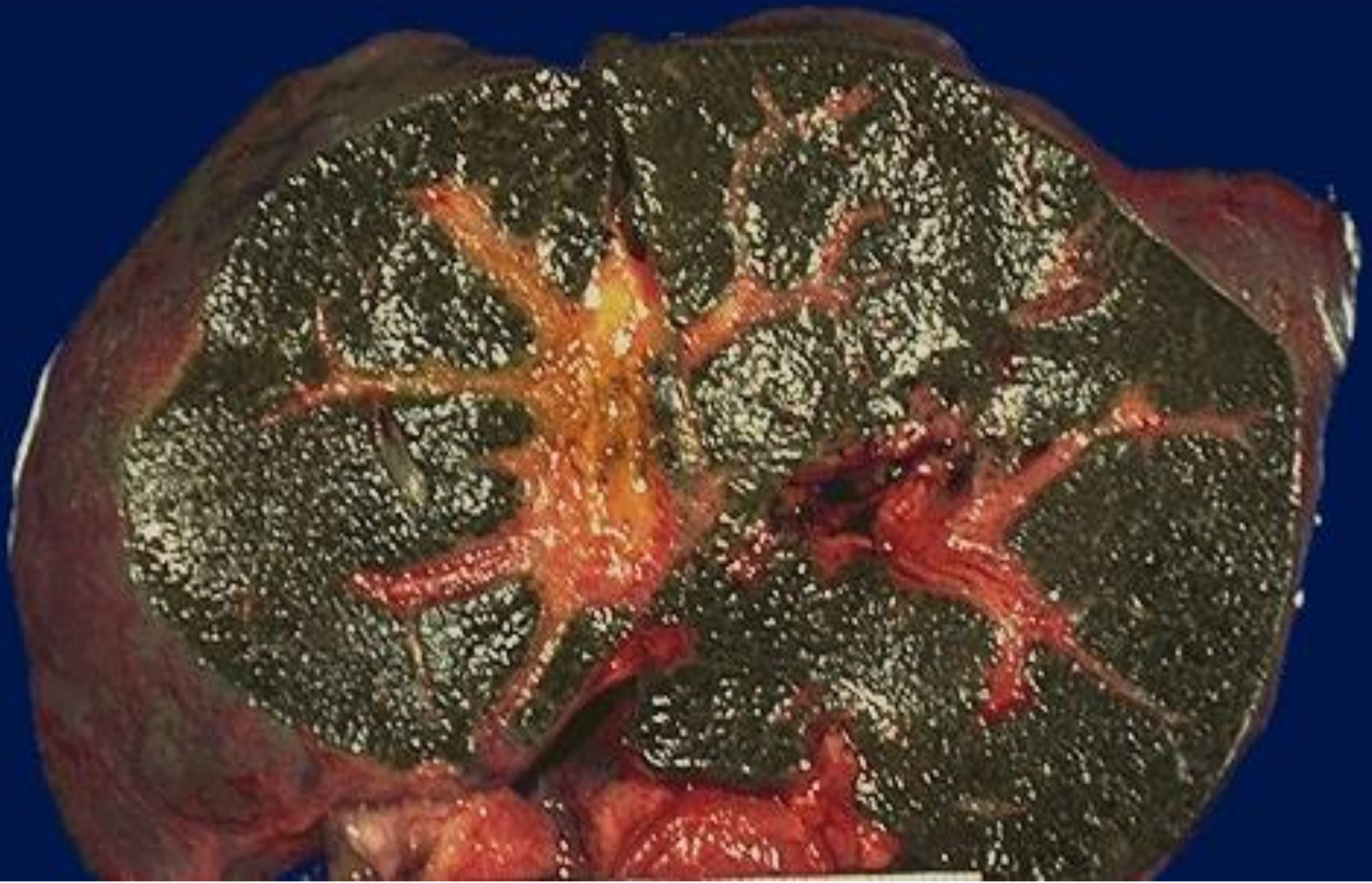
┆ 2 cm

┆ 2 cm

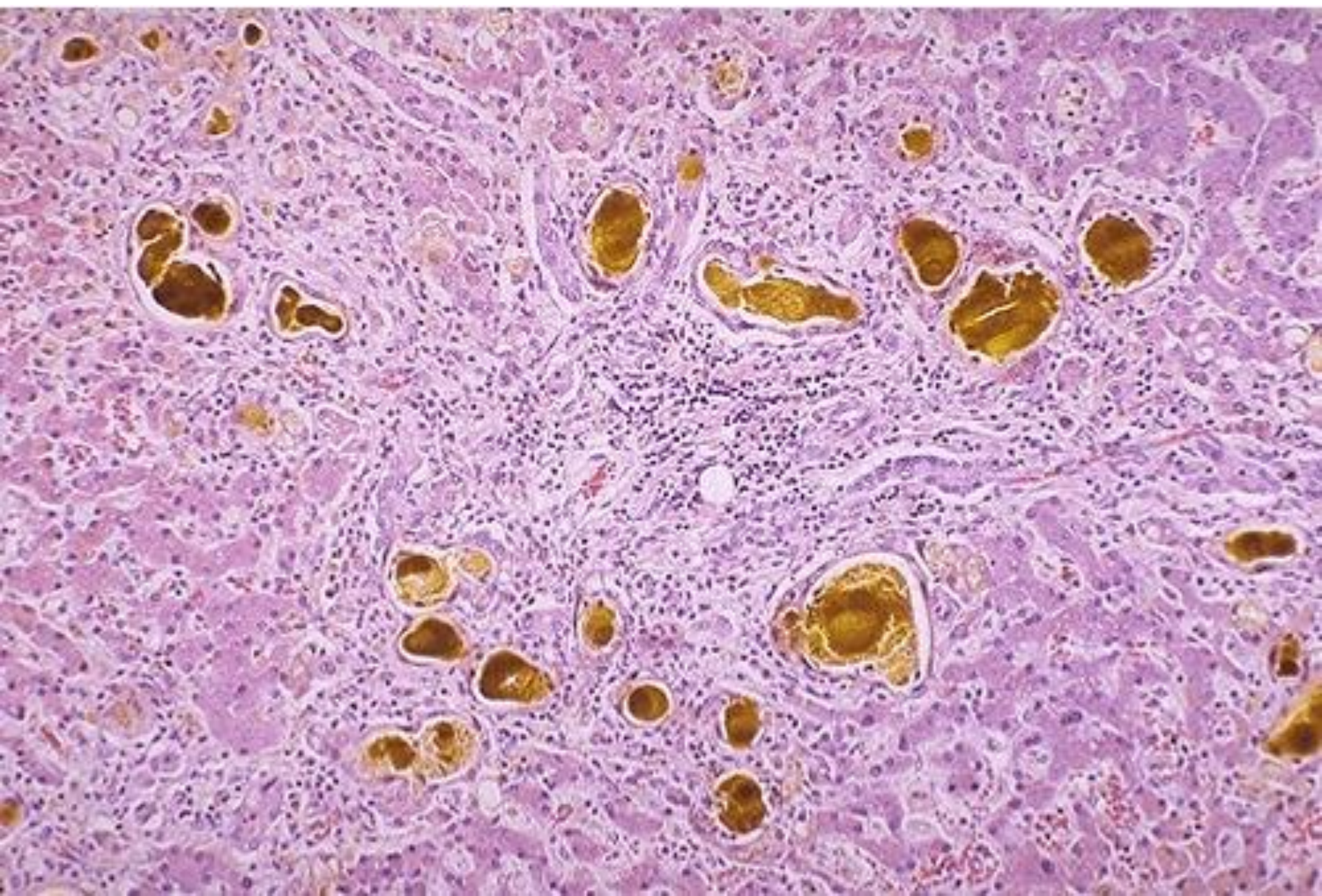

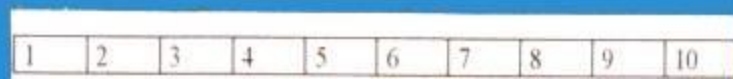
0 1 2 3 4 5
II. PATH. - ANATOMICKÝ ÚSTAV UK PRAHA

Cholestasis hepatitis

Cholestasis hepatis

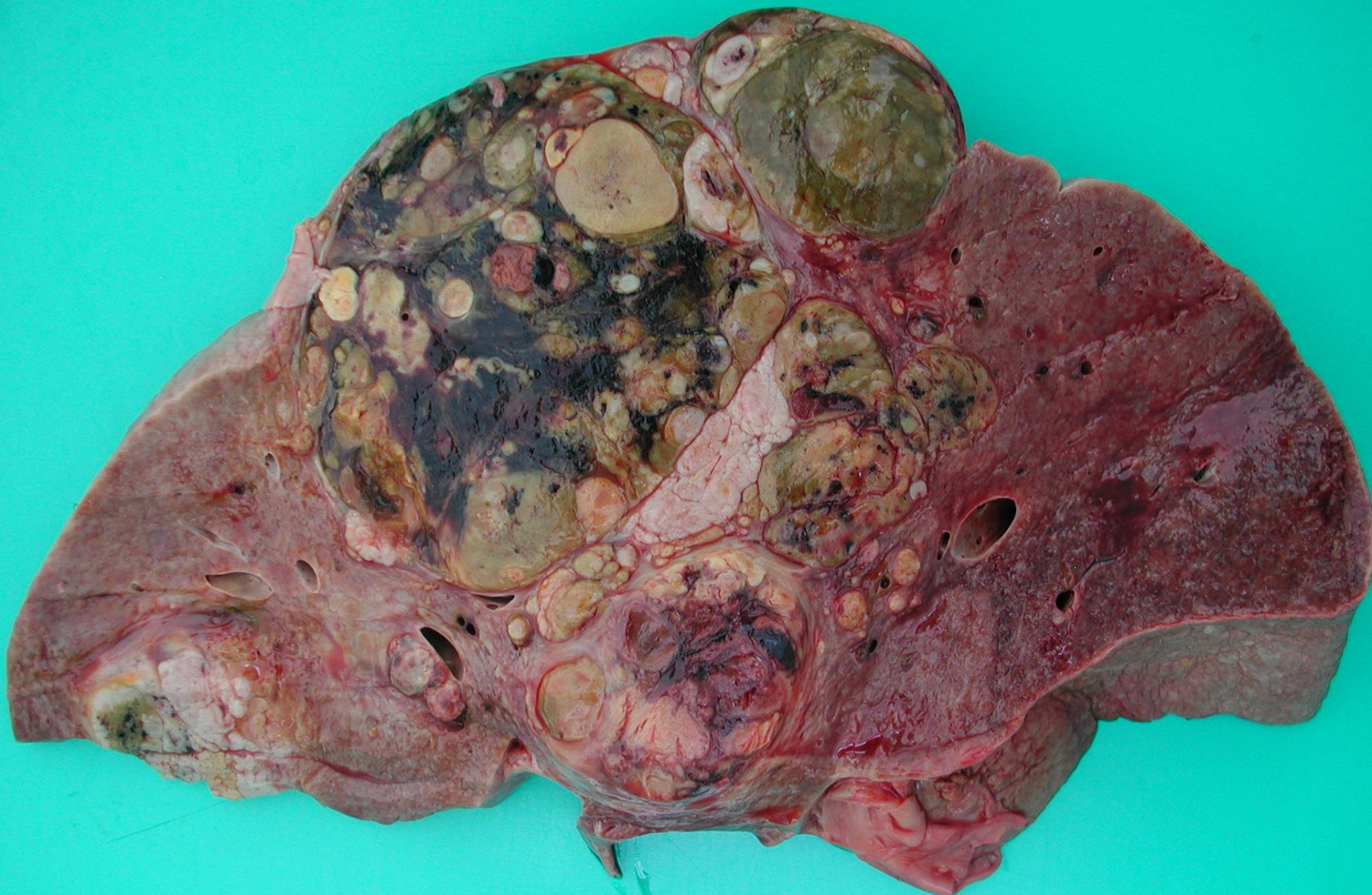
11-948-64. 24 25 26 27 28 29

www.zoo-050 s-1004702

Metastases multiples hepatis – ca pancreatis

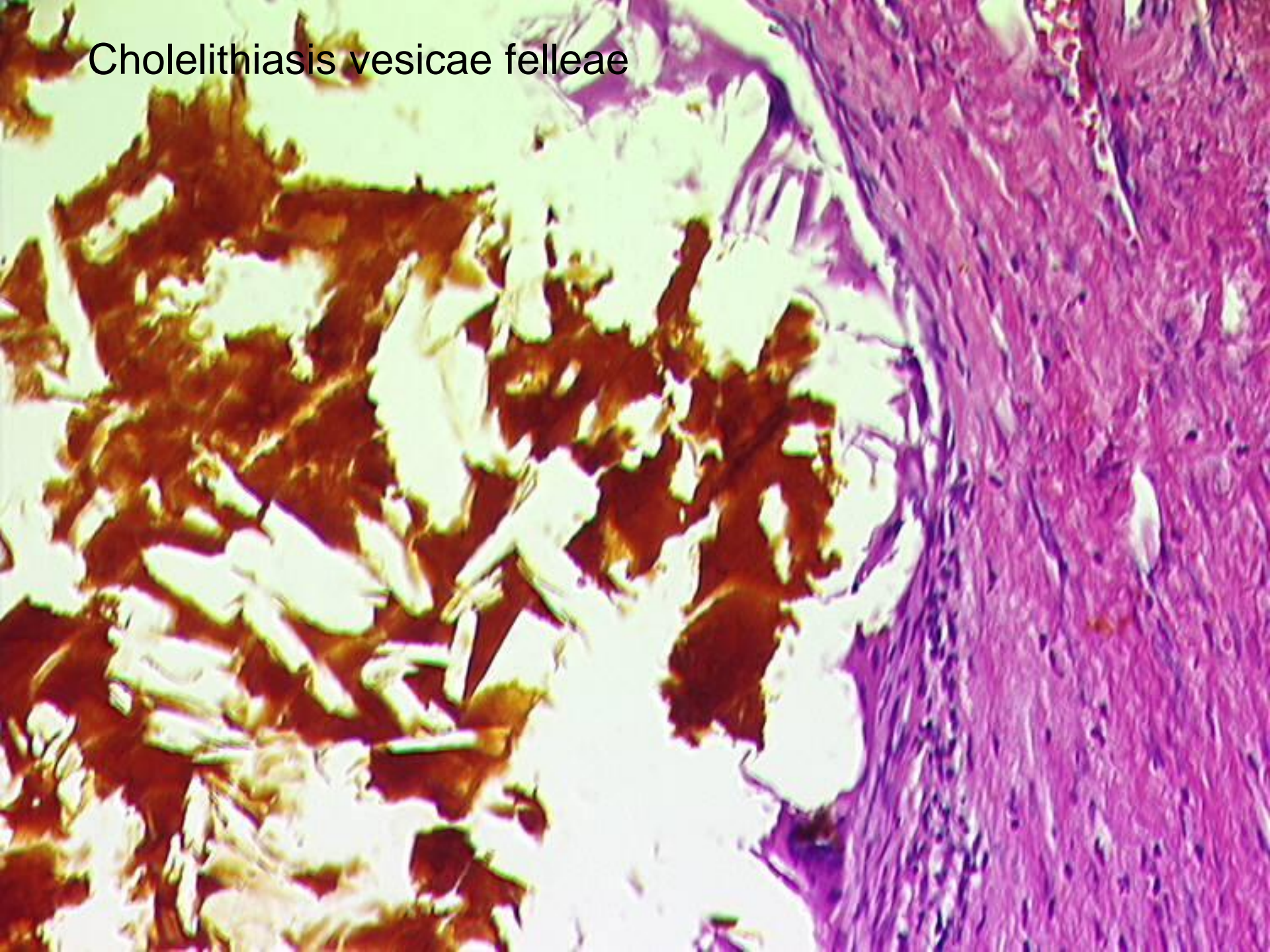
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ÚP 1.LF a VFN Praha									cm

Carcinoma
hepatocellulare

Nephrosis cholaemica

Cholelithiasis vesicae felleae

Nemoci jater

□ NÁDORY

□ sekundární – metastatické

- častější než primární
- zdrojem nejčastěji GIT, plíce, ledviny, melanom kůže...

□ primární – benigní hemangiom, hepatom, cholangiohamartom, maligní – hepatocelulární a cholangiocelulární karcinom, hemoblastózy

Nemoci žlučníku a žlučových cest

- vrozené - atresie

- získané

 - záněty + litiáza

Komplikace: ikterus, abscedující cholangitis, peritonitis, karcinom

 - **NÁDORY**

 - benigní adenomyom

 - **MALIGNÍ – ADENOKARCINOM**

Komplikace: ikterus, metastázy, peritonitis carcin.

Cholesterolosis vesicae felleae

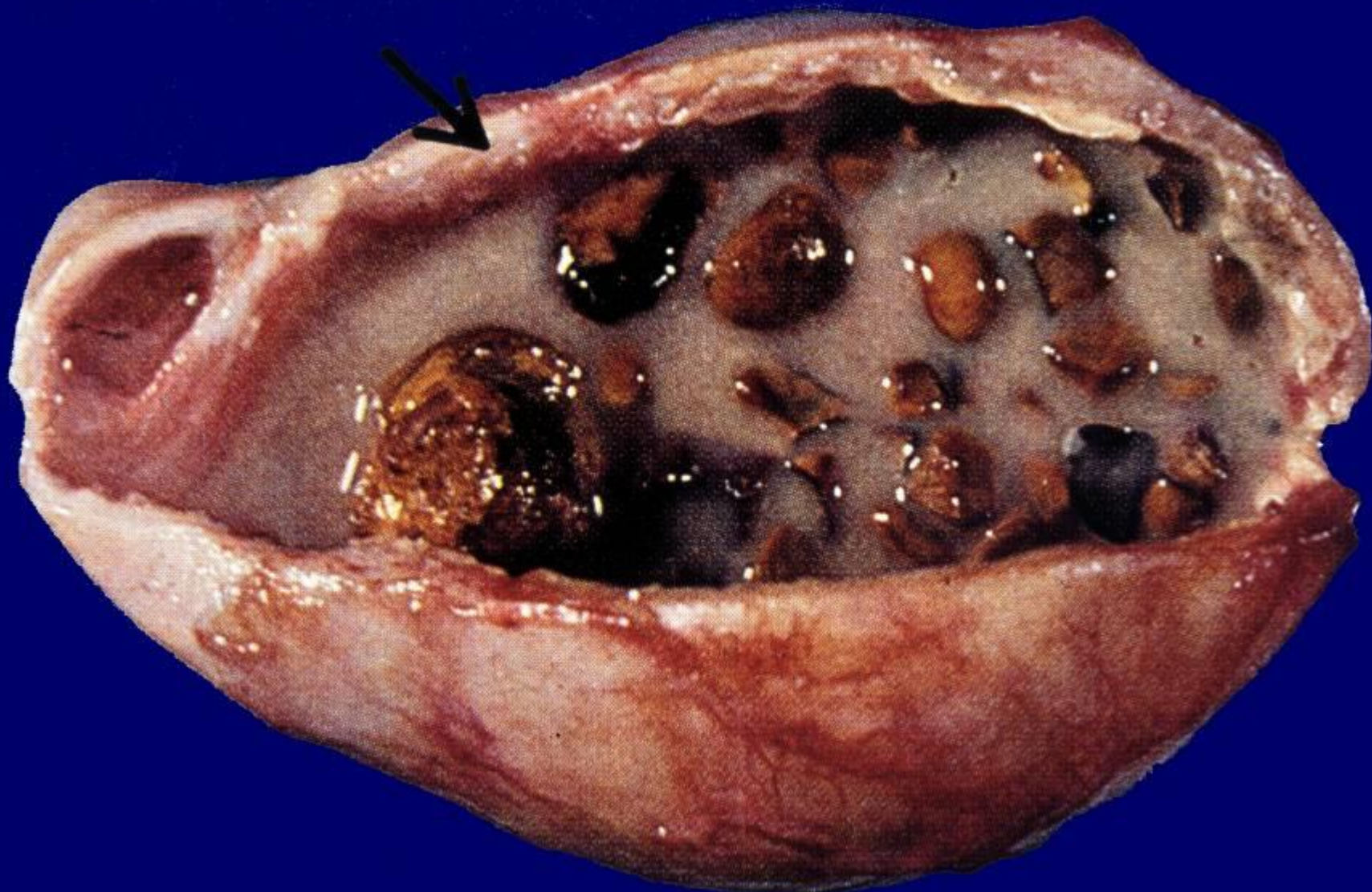

Cholelith

Cholelith

Cholelithiasis. Empyema vesicae felleae chronicum.

± 2 cm

┆ 2 cm

Carcinoma vesicae felleae

Metastases multiples hepatis – ca pancreatis

